

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Termékeny irány.

„Sulyt kell helyezni a társadalom gondolkodásának új, produktív irányban való alakulására.“

Egy publicistánk tollából vettem ezt az idézetet, amelynek értelmét Magyarországon mindenki tudja, aki a társadalom életét, az egyes társadalmi osztályok gondolkodás módját felületesen is figyelemmel kíséri.

A magyarnak nagy erényei és nagy képességei vannak. Bebizonyítottuk ezer éven keresztül, hogy meg van bennünk az államalkotó képesség; véres harcokban tették bizonyosságot apáink harci készségükről; államférfiaink, tudósaink és művészeink szellemi képességeinknek szereztek elismerést. A magyar lélek ereje, képességei érvényesültek állami életünkben és nemzeti kulturánkban.

De bizonyos az is, hogy erőink java improduktív módon veszett el, mert társadalmi életünk és felfogásunk tele van félszeg vonásokkal és ósdi, elavult előítéletekkel. A társadalom szét van tagolva s erőinek egyesítésére, határozott irányban való haladásra birni nagyon nehéz.

Improduktív a gondolkodás módunk. Egész osztályokat a társadalomra, a nemzeti jólétre és a kultúrára nézve teljesen meddő célok mozgatnak. A társadalmi munka kimerül a jelszavakban, amelyek megvalósításáért tudunk lelkesedni, beszélni és írni, de következetesen dolgozni nem.

Nem hatja át az embereket és tömegeket az a reális szellem, amely nem engedi az erők elpazarlását, a legszebb tehetségek paragon heverését; amely felhasznál minden parányt, hogy a munka által alkotó elemévé váljon a nemzet közös nagy kincsének.

Egy századdal késünk le a társadalom szervezésében. Amikor már a szomszédban társadalmi erővel, állami támogatás nélkül, hatalmas intézmények keletkeztek; amikor

nyugaton megtalálták a módját annak: hogyan lehet a közvagyonosodást társadalmi eszközökkel is előbbre vinni; hogyan lehet egységes közvéleményt teremteni; amikor már mindenütt hatalmas társadalmi szervezetek működtek, amelyek belevitték a társadalom minden rétegébe, minden elemébe a közös célok tudatát: akkor nekünk még csak néhány exclusív kaszinónk volt s néhány gazdasági egyesületünk működött.

Amikor pedig tudatára ébredtünk annak, hogy az erő kifejtésnek legelső eszköze a társadalmi szervezkedés, akkor sem tudtuk megtalálni az egyetemes nemzeti célokat, hanem kisebb társadalmi körök nézeti és törekvései lettek a szervezkedés mozgatói.

A társadalom életébe a produktív szellemet széttagoltsággal, apró osztályokká való töredezéssel belevinni nem lehet. Különösen nem lehet nálunk, ahol a társadalmi tekintély még mindig előítéleteken és külsőségeken, nem az egyén valódi értékén és a munka megbecsülésén alapszik.

Egész társadalmi életünk tele van hivalkodással. A hiúság rabjai vagyunk. Tulajdonosan szeretjük a rangot, a címet; minden ember a tekintély után töri magát, még akkor is, ha ahoz semmiféle jogéime nincs. Mindezekkel szemben pedig a munka megbecsülése nagyon alacsony fokon áll.

Sehol a világon nincs aránylag annyi improduktív eleme a társadalomnak, mint Magyarországon és sehol sem osztogatják annyira termékeny és hasznos munka nélkül a tekintélyt és elismerést, mint nálunk; sehol annyi erő nem marad tétlenül, mint nálunk.

Az jellemzi a produktív gondolkodást, hogy minden erő érvényesülésre törekszik. Nálunk ezt hiába keressük bármelyik osztályban. Hiányzik a termékenyítő gondolat, amely az ambíciót szüli.

Nézzen végig bárki legszűkebb környezetében s fog találni bőven paragon heverő

tetterőt, időpazarlást, fatalizmust, amely a vak sorsra bizza magát s fog találni bőven közönyt minden iránt, ami magasabb állami, gazdasági, vagy kulturális problémákkal függ össze.

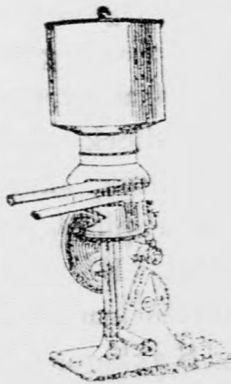
Közjogászok vagyunk mindnyájan; a politikához is értünk egy szálig, de elhanyagoltuk azt a teret, amelyen a mai kor harca folyik. Nem tudtuk erőinket egyesíteni a reális célok szolgálatában.

De mindezek után még mindig azt kérdezheti az olvasó, hogy miben nyilvánul a társadalom produktív gondolkodás módja? A válasz egyszerű. A produktív pályák, a termékeny munka s a reális célok megbecsülése, az egyetemes nemzeti célok öntudatos és következetes szolgálata, a mindent átható nemzeti öntudat: ezek olvadnak bele a produktív gondolkodásba, amely megtermékenyíti a nemzet politikai és gazdasági életét; egy nagy nemzeti cél szolgálatába állít s tevékenyvé tesz minden erőt.

Egy teljesen sajátos életfelfogás jellemzi a mi társadalmunkat. Keletről hozott örökség. Az összes ambíciónk, tisztelet a kivételeknek: nem dolgozni, vagy keveset dolgozni minél több jövődelemért; kevés gondnal urasan élni; a tekintélyt élvezni érdem nélkül. Ezért tódul a rengeteg ifjú munkaerő a közhivatalokba s ezért tartják legnagyobb urnak a földesurat, aki — messziről nézve — könnyen és urasan él.

Az amerikai embernek más a principiuma: sokat dolgozni és sokat keresni. Ezért az amerikaiak között a hivatalnok bizony nem nagy tekintély, mert nem produkál kézzel fogható reális javakat.

A munka megbecsülése és egyenjogósítása az első lépés a társadalom produktív gondolkodás módjának megteremtéséhez. Amíg Magyarországon a munkát lealázónak tartják, amíg a munkából élő embert proletárnak tekintik; amíg a társadalmi

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket

Első magyar tejjgazdasági gép- és eszközgyár Fuchs és Schlichter, BUDAPEST, VI., Jász-utca 7.

Vajkivitel:

Különlegességek:
„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

elismerést csak öröklött javakkal és öröklött előjogokkal lehet megszerezni; amíg erőnk inkább tétlenül hevernek, semhogy elavult előítéletekkel szakítsunk; amíg rá nem vetjük magunkat teljes erővel a reális pályákra s az emberek apró klikkek szerint különböznek el egymástól: addig mindig hiányozni fog a társadalomból a közéletet megtermékenyítő produktív szellem.

Kurucok, jó hazafiak, nagy politikusok lehetünk, de ellenálló erőnk nem lesz, mert leartadják előttünk a földet, elszedik munkánk gyümölcsét s kizsákmányolják erőnket azok, akik korábban megértették a kor szellemét s hatalmas lépésekkel haladnak előre az anyagi és szellemi gyarapodás útjain.

Fel tehát, magyar ifjúság, az öntudatos munkára. Ne legyünk mindnyájan fiskálisok, tisztviselők, hanem tűzzünk ipart, kereskedjünk, építsünk gyárakat és vasutakat; műveljük a földet teljes energiával és fogjunk kezét mindnyájan ott, ahol a közjóról van szó. Ne keressük a különbségeket, hanem az összekötő kapcsokat; ne alakítsunk klikkeket, hanem dolgozzunk az egységes magyar társadalom alapjainak megszilárdításán.

Egyetemes eszmék szolgálata vezessen bennünket, ne elfogultság, önzés, vagy hiúság. Mert csak az a nemzet lehet hatalmas, amelynek erős társadalma meg tudja önmagát védelmezni a nemzetek nagy gazdasági küzdelmében.

Magyarország nem volt, hanem lesz.

A nemzeti szellem ébredésével hazánk és fővárosa az utolsó négy évtized alatt oly rohamos fejlődésnek indult, mint a miót csak Amerikában találhatunk, de a nyugat magas kultúrájától még nagyon távol vagyunk.

Ha a nemzetek sorában méltó helyet akarunk elfoglalni, népünk anyagi jólétét iparunk,

A régi mesterség.

A tengerparton két ifju járkált karonfogva. Az egyik költő volt, a másik gabonakereskedő. Ha mind a kettő költő, vagy mind a kettő gabonakereskedő, nem is sétálnak karonfogva. Vagy ha úgy sétálnak is, azon igyekeznek, hogy egyik hogyan boszantsa, vagy hogyan csapja be minél jobban a másikat. Így azonban mulattatták egymást. Jókedvű nevetésüket el-elkapta a szél, mely gyöngéden fodrozta a hullámokat s szétzilálta az égen a felhőket, úgy hogy gyönyörűen kisütött a kellemes, enyhe téli nap.

A téli verőfényben sütkérezve, egy kövér ur jött velük szemben. Igen lassan ballagott, látszott hogy nehezére esik minden lépés. Csakhamar ki is fáradt és lihegve telepedett le egy lócára. Szolga jött utána, a ki gondosan bebugyolálta a térdeit a vörösesikós sárga takaróba. Az öreg ur szivarra is gyujtott, de azt is hamarosan eldobta. Végtelen unalom, fanyarság, elégedetlenség ült az arcán. Pedig körülötte legszebben virultak a babérligetek. A legvigabb keringő hangjai csattogtak ide a zenekar pavillonjából s a legdivatosabb ruhájú, legpompásabb asszonyok rajzoltak előtte a nyüzsgő tengerparti sétauton.

A két fiatalember tisztes távolban a kőkorlát-hoz támaszkodott, amelyen nagy buzgalommal törekedett ácsapni egy-egy merészebb hullám. Úgy nézték az öregot. A kedvetlenség élő szob-

gyaíraink fejlesztése és internationalis kereskedésünk kiterjesztésével kell biztosítani; a tudományok és művészetek is csak gazdag államokban fejlődnek és virágoznak.

Ennek elérésére két radikális reform szükséges: az idegen nyelvek intenzív tanítása és a kereskedelmi pálya felkarolása. Amíg Angolország ifjúságának 90 százaléka, — a legelőkelőbb nemesi családok sem tesznek kivételt, — kereskedő vagy iparos lesz, addig hazánkban a jobb módúak gyermekeiket inkább a gymnasiumba küldik, csak állami vagy megyei hivatalokra aspirálnak. Ezek a hivatalok rosszul vannak ugyan díjazva, nagyobb jövőre kilátást alig nyújtanak; önállóságra, vagyonsodásra soha sem vezetnek, csak a mindennapi falatot biztosítják.

Manapság minden téren rohamos a haladás és a verseny, a kereskedőnek a routine letiport utjairól le kell térnie, új összeköttetéseket és gyári termékeink és gyári cikkeink értékesítésére új piacokat kell keresnie.

Nyersterményeinket majdnem kizárólagosan Osztrák és Németországban értékesítjük, itt a szüntelen mindennapi érintkezésnél a német nyelvre abszolút szükségünk van. De a mezőgazdaság a nemzeti vagyonsodásnak csak egy része; kezdetleges iparunkkal nyugaton, az ottan oly magasra fejlődött iparral nem versenyezhetünk; már geographiai fekvésünkkel fogva a Keletre vagyunk utalva.

Az egész Balkán félszigeten Kisázsiaig a francia nyelv dominál; ez nemcsak a diplomácia és a consulátusok nyelve, de a világ kereskedésében is nagy és fontos szerepet játszik. Ezért tanítják az egész Európa kereskedelmi és reális iskoláiban.

Nemzeti fejlődésünkben, politikai életünkben és irodalmunkban a francia befolyás már évszázadok óta nagy szerepet játszik, Rákóczy táborában franciául társalogtak, a nyelvújítók Kazinczy és Kisfaludy idejéig egy fél századon át a francia irodalomból merítették és szerinte idomították nyelvünket.

Ujabb időben járadékaink, vasuti és jelzőkötvényeinknek megnyitotta a francia piac, jelenleg több mint 800 millió K magyar értékpapír van ott elhelyezve; nagyobb energiával és gyakoribb érintkezéssel itt annál is nagyobb tért hódíthatnánk, mert a francia nagy rokonszenvvel és bizalommal van a magyar iránt.

Ha egy magyar embert neki bemutatnak, mutatis mutandibus, mindig ilyenformán nyilatkozik: Ah! vous êtes Hongrois, alors nous sommes amis.

Hazánk nyersterményeiben Európa leggazdagabb állama, nemzetközi forgalma azonban elenyészően esakély. A kis Sváje, melynek lakos-

* Ön magyar akkor barátok vagyunk

rát, itt a zajos szines életvidorság közepette. Az egyik, a költő megszólalt:

— No végre eszembe jutott, miért tünik fel előttem ennek az urnak az arca olyan ismerősnek.

— Miért?

— El se hinném, ha nem tudnám bizonyosan.

Pedig hát valamikor ugyan sokat kiabáltam a nagyságos urra: Hé, pincér, még egy fröccsöt!

— Ne mondd.

— Ott futkározott, egy kis budai koresmában, hóna alatt asztalkendővel. A történeti igazságnak tartozom azzal a kijelentéssel, hogy az az asztalkendő nem is volt valami tiszta. De ezt megbocsátottuk a kis koresmának, amely különben roppant barátságos fészek volt. Sokan jártunk oda íróemberek, ha egy kicsit vidékre akartunk menni. Mert hiszen tudjuk, hogy Buda már: vidék . . .

— Hát aztán, hogy vitte fel ennyire az Isten a dolgát?

— Tudom is én. Én bizony nem kísértem figyelemmel a pályáját. Annyit hallottam róla, hogy a gazdája később meghalt s ő feleségül vette az özvegyét. Azután egymásután annyi házat rakott Pesten, hogy én még talán légvárat se építettem annyit . . .

E pillanatban két karesu, prémes boás hölgy tünt fel az ifjak előtt. Nem filozofáltak tovább a szerencse forgandóságán, hanem nyomban utána

sága két millió, talaja kietlen, tengeri kikötője ninosen, közel 500 millióval meghaladja külkereskedelmünket. Ezt csak annak köszönheti, hogy iskoláiban mindenki legalább két idegen nyelvet alaposan megtanul, utazói így bejárhatják a világ főpiacait és a közvetlen érintkezés által gyári cikkeit mindenütt értékesítik.

A technikának óriási haladása, a természeti erők kihasználása, a közlekedési eszközök az értékesítést a nemzetek közt eddig alig sejtett mértékben fokozzák. Ha ezután nemcsak a gymnasiumban elbukott tanulók, hanem az ország színe-java a kereskedő és iparos pályára lép, akkor közgazdaságunk fellendülésével hazánkra egy új hatalmas virágzás kora fog felvirradni. Lord Roseberry, nagy angol államférfi már két évtized előtt mondá: »A jövő azé a nemzeté lesz, amely a legtöbb szemet és vasat fogja termelni.«

M. M.

A borfogyasztási adó ellen.

Magyarország viruló szőlőt elpusztította a gyökéren élősködő féreg, amely ellen milliókra menő áldozatokkal védekeztünk, újra telepítettünk, míg végre odáig jutottunk, hogy bortermelésünk ismét jelentékeny része a nemzet jövődelmének. A szőlőművelés ma már oly magas nyívn áll, hogy a múlt hónapban a Balaton mellett járt francia szakember arról a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

A szőlőművelésnek a legnagyobb baja az, hogy a borfogyasztás nem emelkedik. A pancsolók tönkretették a kivitelünket, a magas fogyasztási adó pedig utját állja a borfogyasztás emelkedésének.

Nem tartjuk üdvös dolognak az alkoholos italok fogyasztásának mérték nélkül való emelkedését, még akkor sem, ha az látszólag nagy nemzetgazdasági haszonnal járna. A borfogyasztás emelkedésének előmozdítása nem is fokozná a népet pusztító szenvedélyt, mert hiszen jól tudja mindenki, hogy nem a bor a nagy gyilkos, hanem az clesó pálinka, amelyet a nép azért fogyaszt, mert a bor drága. Megdrágítja a fogyasztási adó; de különösen megdrágítják azok a forgalmi korlátozások, amelyeket fiskális szempontok, az ellenőrzés, az adóbeszedés tesznek szükségessé.

A bor olcsóbbá tétele, a forgalom szabadsága a legnagyobb ellensége a pálinkának.

A teljes abstinenciát hiába hirdetik a pedagógusok. Az alkoholos italokról való teljes lemondáshoz olyan kivételes lelki erő kell, hogy az antialkoholista mindig csak ritkaság marad. A társadalomnak tehát arra kell törekednie, hogy

eredtek a két andaluziai szemü tüneménynek és a gabonakereskedő éppen oly hévvel, sőt határozottan ügyesebben kezdett udvarolni a maga ideáljának, mint a hivatásszerű trubadur. Ott-hagyták a ritkuló haju öreg urat, aki mogorván nézett a térdére esavart plédre. Talán arra gondolt, hogy mikor pincér volt, bezzeg jobban bírta a lábait, mint most . . .

II.

Az előkelő ur, aki után szolgálta hozta a finom, gyapjas takarót, valóban a Három hársfa pincére volt hajdanában. Hűségesebben kiszolgált a vendégeket s még hűségesebben szolgált az ő piros-pozsgás ténsasszonyának. Tovább kellett ezért az asszonyért szolgálnia, mint Jákobnak a Lában leányáért. De kitartott mellette tántoríthatatlanul, pedig a megtakarított pénzéből lett volna módja önálló üzletet is nyitnia. S Isten látja a lelkét: nem is azzal a számítással cselekedte ezt, hogy a Három hársfa göthösködő vén gazdáját majd csak elszólítja az Ur az árnyékvilágból s akkor ő veszi át a kívánatos örökséget: s még mindig helyre meyecekkét és a virágozó vendéglőt. Vannak még önzetlen, nagy szerelmek a világon, amilyenekről nem zengenek a költők, akik nem tartják elég poétikus tárgyynak a pincér szerelmét az ő gazdasasszonya iránt. De végre is bekövetkezett, aminek a történelem logikája szerint be kellett következnie. S akkoron Gyuszi a szabad levegőben merészen csattogtatni kezdte

a legkisebb rosszat válassza; a társadalmat pedig ezen törekvésében az államnak támogatnia kell, még a fiskális érdekekkel szemben is.

Tehát úgy a közgazdasági, mint erkölcsi szempontok a borfogyasztási adó ellen szólnak s nem is lehet sokáig fenntartani azt az adóemet, amely többet árt az országnak és népének, mint amennyit használna a kincstárnak.

A borfogyasztási adó eltörlését az illetékes körök már régóta sürgetik s a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége újból megakarja indítani az országos mozgalmat. E célból az ország összes bortermelő vidékeinek gazdáit a mozgalomhoz való csatlakozásra szólította fel.

Zalavármegye szőlőibe kincseket fektetett bele a gazdátársadalom. Ezeket a kincseket csak akkor tudja kiaknázni, ha a nyűgöt leveszik a borkereskedés kezéről, ha szabadon árulhatja borát a termelő is kicsinyben és nagyban egyaránt; ha a nép ocsó borhoz juthat s a fogyasztás ki-terjed. Zalavármegye bortermelői örömmel fogják látni és előbbre vinni az országos mozgalmat, amely épúgy elfogja törölni a fogyasztási adót, amint megszüntette az olasz vámklauzulát.

A mozgalom nálunk még nem indult meg, csak a szövetség hozzánk juttatott felhívásából látjuk, hogy a helyi bizottságok szervezése folyamatban van.

Felesleges mondanunk, hogy a gazdaközönségnek ezt a fontos érdekét szolgálja a mi szerény lapunk is, amely már évekkal ezelőtt hirdette, hogy a bortermelők helyi szervezkedése s a helyi szervezetek útján egy országos közvélemény megteremtése nélkül a bortermelés érdekeit megvédelmezni nem lehet.

A szövetség most ugyanezeket mondja a következő felhívásban:

»Minden bortermelő, minden borkereskedő és minden borfogyasztó tudja, hogy a belföldi borfogyasztás emelése csak abban az esetben remélhető, ha a borfogyasztási adó eltörlődik.

A tapasztalás arra tanít bennünket, hogy az existenciájukban fenyegetett bortermelők és borkereskedők kívánságai teljesedését csakis akkor remélhetik, ha a maguk összességében közös akarattal és tántoríthatatlan elszántsággal lépnek sorompóba és olyan közvéleményt teremtenek, amellyel szemben a kormány összes fiskális motívumainak hátrálniuk kell.

Elegendő utalnunk arra az akcióra, a melyet a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége az olasz borvámklauzula eltörléséért folytatott. Akkor is politikai természetű okokat, magasabb állam érdekét, pénzügyi aggodalmakat és egyebeket állítottak szembe a mi jogos követelésünkkel. Am mindezek az okok

a vállalkozó kedve szárnyait. Kiröppent a budai zugoeskából egy fényes, hatalmas balparti szállóba, melyet kibérelt s a legmodernabb kor igényei szerint rendezett be, — mint azt még a külföldi vasuti várótermekben elhelyezett reklámjai is oly élesen hirdették. S mint a költő ott a tengerparton oly találóan mondotta: más ember még légvárat sem épít annyit, mint ahány cifra, óriási bérpalotát vásárolt és épített a főváros legforgalmasabb pontjain. A legpompásabb palotában az egykori lóto-futó borfiu lakott; a lépcsőház falait aranyos márványlapok borították s puha szőnyeg virágösvénye vezetett az emelet légszuszfütéses termeibe. A lóto-futó borfiu bizony most már naphosszat karosszékekben üldögélt s lassankint behizott abba a tekintélyes karosszékekbe. S lassankint a szó szoros értelmében fuldokolni kezdett a saját zsirjában s az egyetem összes nyilvános és magán tanárainak dolgot adott, hogy a különbnél-külömb bajaiból ki-gyógyítsák.

— Tanár ur a májám fáj.

— Tanár ur, hangyák mászkálnak a lábamban.

— Kedves professzor ur, ez az orvosság nekem nem használ. Irjon kérem másikat!

— Betegemben jöttem haza a fürdőből, mint ahogy odamentem. Segítsen rajtam, az Istenért!

A nyilvános- és magántanárok rájöttek, hogy a legtöbb betegség az öreg ur pihent

gyengéknek bizonyultak a közvélemény elementáris megnyilvánulásával szemben és mi elértük célunkat.

Ugyanígy kell eljárunk a borfogyasztási adó eltörlése érdekében. A borszakma összes érdekeltjeinek közre kell működniük abban, hogy olyan közvéleményt teremtsünk, amely a borfogyasztási adó eltörlését ugyanolyan elemi erővel fogja kivívni. Ez annál könnyebben fog sikerülni, mert abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy olyan kormányunk van, amely — a fiskális érdekek teljes megóvása mellett is — az okosság szava elől nem fog elzárkózni és az ország nemzetgazdasági fejlődésének érdekei iránt helyes érzéket tanúsít.

Azonban ama számtalan feladat között, amelyet e kormánynak és a törvényhozásnak közgazdaságunk érdekében teljesítenie kell, a borfogyasztási adó eltörlése nem áll az első helyen. Reánk nézve viszont ennek a kérdésnek a megoldása eminens jelentőségű. Éppen azért nem szabad ezzel addig várunk, míg a kormány feladatainak sorozatában annyira jut, hogy saját iniciatívájából fog hozzálátni e reánk nézve legfontosabb feladat teljesítéséhez. Összes erőnk megfeszítésével és késedelem nélkül akcióba kell tehát lépünk, hogy a borfogyasztási adó eltörlését mennél előbb megvalósítsuk.

A dolog ily felfogásából kiindulva, a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége elhatározta tehát, hogy országos akciót indít és az összes érdekelt faktorok egyetemének segítségével közvéleményt igyekszik teremteni, amely kívánságunk teljesítését követelje.

Ebből a célból az Országos Szövetség az ország összes vorvidékein helyi bizottságokat szervez, amelyek a borfogyasztási adó eltörlésének kérdését állandóan napirenden tartva, vidékük érdekeltségét rábírní igyekeznek arra, hogy mennél számosabban vegyenek részt az összes Budapestben tartandó monstre-meetingen, amelyen az ország minden zugából megjelent bortermelők és borkereskedők egyhangulag követelni fogják, hogy a borfogyasztási adó eltörlődjék.

Felkérjük az ország összes bortermelőit és borkereskedőit, hogy ezeknek a helyi bizottságoknak a működését támogassák és hassanak oda, hogy az általunk kezdeményezett mozgalomhoz mennél többen csatlakozzanak az érdekeltek közül. Felhívjuk az ország összes bortermelőit és borkereskedőit, hogy országgyűlési képviselőiket a meeting szervezésében való közreműködésére és igazságos követelésünknek a parlamentben való támogatására kérjék fel.

Felszólítjuk szaktársaink összességét, hogy egy emberként lépjenek fel és teremtsék meg azt a közvéleményt, amely az ország sajtójában vissz-

képzletének lidércjátéka s ha szegény ember: talán ki is gyógyítják egy jókora adag gorombasággal. De mivel gazdag ember volt: óvakodtak ilyenformán kigyógyítani s csak irtak neki a szívérvány minden színeiben játszó orvosságokat s küldözgették a szélrózsa minden irányába, ahol az öreg ur kiállotta a legkülönbözőbb gyógymódokat, amely gyógyógymódok csak egyben hasonlítottak egymáshoz teljesen: hogy méregdrágák voltak mind . . .

III.

Természetesnek fogjuk találni, hogy Hajnács György ur abból a fürdőből sem jött haza gyógyultabban és jobbkedvűen, ahol szerencsénk volt vele találkozhatni. Végtelen elkeseredésében még talán leugrik a palotája harmadik emeletéről, ha ekkor nem akad olyan szórakozásra, amely még az ő eltespedt életkedvét is fölvilványozta. Ezt a szórakozást egy összetöporódott, vézna csillogó szemű emberke ajánlotta neki, minden költőket és szónokokat megszégyenítő tüzes és színes ékesszólással festette le előtte az aranyhegyeket, amelyeket a börczén — mint mondotta — egy kézforgatás alatt nyerni lehet. A csillogó szemű fürge gyík-ember fel tudta kelteni hősiünk érdeklődését, sőt állandóan le is tudta kötni, mert minduntalan valami meglepetéssel szolgált neki. Be kell azonban vallanunk, hogy e meglepetések többször voltak kellemetlenek, mint kelemesek, úgy hogy Hajnács ur egyszer azon

hangra találva, egyhangulag ismételte ezt a követelésünket:

Le a borfogyasztási adóval!

Jegyzetek.

(K.) Elkeseredik az ember afelett az otrombaság fölött, amit a hadseregben elkövetnek a Kossuth nóta miatt. Egy főhadnagyot egyszerűen kidobnak, mert a Kossuth nóta elmerre dudolni; egy fegyverkovácsot pedig katonai őrség kísé a kaszárnyába a kávéházból, mert a jelenlévő hadnagy ur fegyelemhez szokott lelke megbotránkozik azon, ha egy magyar katona kimeri ejteni a száján a Kossuth nevét.

Ezek az urak katolikusabbak akarnak lenni a római pápánál. Schwarzgelbségük tulmegy azon a határon is, amelyet az osztrák császár betartatni óhajt.

Rettenetes konfidencia kell ahöz, hogy egy nemzetet így meg merjen rugdálni, le merjen köpködni az elbizakodott zsoldos nép. Ugy lát-szik, még mindig azt hiszik azok a tisztelt urak, hogy őket az osztrák császár azért küldte Magyarországra, hogy féken tartsák a rebelleket. Azt hiszik, hogy kényük kedvükre ki van nekik szolgáltatva nem csak a magyar ifjuság, hanem a magyar érzés is, amelyet otthon kell hagyni annak, aki felveszi a mundért.

Hát persze találnak a tiszt urak mentséget bőven. Hivatalosan és félhivatalosan kijelentik, hogy nem a Kossuth nótaért büntették meg a két magyart, hanem mert nyilvános helyen botrányosan viselkedtek. Nos igen! Természetes, hogy közöshadseregbeli szempontból tisztára botrányt követtek el, mert a Kossuth nóta magában véve egy botrányos forradalmi dal, miután arról van benne szó, hogy ha Kossuth apánk még egyszer meg találná izenni, hogy elfogyott a regimentje, hát elmegyünk mindnyájan. A magas katonai körök pedig a logika kérelhetetlen törvényei alapján kisütötték, hogy máshová nem mehetünk, mint az osztrák ellen. Ez pedig súlyos fegyelmi vétség, sőt árulás egy katona részéről, aki fel- esküdött az osztrák császárnak, hogy: szárazon és vizen . . .

A dolog lényegét tekintve, katonai szempontból a Kossuth nóta gyűlölete csak gyerekes és ostoba elfogultság; ránk nézve azonban az a brutalitás, amellyel a hadseregben ezt a nóta-t üldözik, arcpirító szégyen.

A generális urak tudhatnák, hogy a Kossuth nóta magában véve nem csinál forradalmat, sőt a fegyelmet sem lazítja. A legfőbb hadur jogait és személyét távolról sem érinti. De ők már úgy vannak dressirozva, hogy ezt a nevet is gyűlölniök kell. Valaha még a Kossuth kalapnak é-

vette észre magát, hogy házai roskadoznak az adósságok terhe alatt — talán bizony össze is rognának, ha nem volnának oly szilárdul megépítve . . .

— Hja, a szerencse olyan, mint a makacs automata. Dobálni kell a torkába a pénzt, amíg végre busásan viszaadja, — vizagztalta a zsörtölődő öreg urat a gyík ember.

De a szerencse automatája, ugyilátszik, végkép elromlott a hajdani főpincér számára. S egy gyönyörű tavaszi reggelen fölkele Hajnács ur a karosszéke lágy öléből, hogy a tömeggondnokához menjen. Ugyanok szaporázta a lépteit, amikor hazatérőben volt. Felesége, aki valamikor dalolva süttött-főzött a konyhán, vörösre sirt szemmel fogadta.

A férfi ott sündörgött körülötte. Nem tudta, hogyan kezdjen a vizagztaláshoz. Utoljára is szinte haragosan szólt reá:

— Hát te miért sírsz?

Az asszony kerekre nyitotta szemeit. Talán nincs is eszénél az ura, hogy nem tudja mi történt velük.

— No igen azt kérdezem, hogy miért sírsz? Hiszen nem jutottunk egészen tönkre. Maradt még elég pénzünk, amivel kezdetünk valamit!

Az asszony kedvtelenül legyintett a kezével:

— Ugyan, mennyi pénzünk maradhatott?

Hajnács büszkén felemelte a fejét:

szakálnak is esküdt ellenségei voltak. Zalaszentgróton történt a szabadságharc leveretése után, hogy egy osztrák ur sorban leütötte a fejekről a Kossuth kalapokat, amíg néhány jóra való eszmadia legény alaposan el nem rakta.

Ha katonai szempontból nem lehet különösen fontos a Kossuth nóta, annál nagyobb szegényránk nézve, hogy egy eseh trombitás őrmester fiából lejáinántta képzett ifiúr bős haraggal támadhat a magyar bakára, ha Kossuth apánkról szóló dalt mer énekelni; vagy hogy a magyar királyi kadétiskolából kiesapják a fiukat azért a dalért, amelyet az apja otthon felállva szokott énekelni március 15-ikén, meg Lajos napján.

Azt tanácsolják, hogy adjuk a fiainkat katonáknak, hogy a magyar elem elfoglalhassa a helyét a hadseregben. Arany tanács! A magyar középosztály most már követi is. De hogy miként alakítják át a magyar fiukat a katonai nevelőintézetek, arról elkeseredés nélkül nem lehet beszélni. És minő fájdalom lehet az a jóra való magyar apának, amikor a fia Bástaért, Karaffáért és Haynauért lelkesedik, ellenben Rákócziért és Kossuthról csak úgy félvállról beszél, azt elképzelheti mindenki, aki a fiából jóra való magyar embert akart nevelni.

Messze van még az az idő, amikor szabad lesz a hadseregben is magyarul érezni és dalolni. De talán eljön, ha megértjük: mit izenget a magas menyországból Kossuth Lajos.

* * *

Megnyiták az iskolák. A szülők sok pénzzel lettek szegényebbek és sok reménységgel gazdagabbak.

Bizony sokba kerülnek a gyerekek s a magas kormány gondoskodik arról, hogy a költség évről évre emelkedjék. Hogy egyebet ne említsek: ott vannak az új kiadási tankönyvek.

Hiszen igaz, hogy a tudomány a szülők kedvéért nem áll meg; az is igaz, hogy a könyv manap már elég olcsó; de az is igaz, hogy a tankönyvekkel valóságos üzérkedés folyik, még pedig anélkül, hogy az a tudománynak használna.

Az olvasókönyvben kieserélnék két olvasmányt és kész az új kiadás. A szerző a minisztériumban kijárja az aprobációt s ezzel az előbbi kiadást kitalják az iskolából, a szerző kap néhány száz forintot, a kiadó pedig bezsebel néhány ezeret.

Gróf Apponyi Albert azonban kitiltotta a minisztériumból a protekciót, tehát a kiadó urak üzlete aligha meg nem csappanik s a nagytudomány szerzők kénytelenek lesznek megelégedni egy kiadással.

* * *

— Ötszáz forint!

De már erre elnevette magát az asszony. Csak úgy hangzott a kacagása:

— Ötszáz forint! S te ennek örülsz oly bolodul?

— Ennek hát! — kiáltott Hajnás ur s most már komolyan megharagudott az asszonyra. — Ötszáz forint nagyon sok pénz! És én már tudom is, mit kezdek vele. Te, — egy valóságos kis aranybányára akadtam. Egy kis korecsmára Budán. Három gyár is van mellette. A munkások mind odajárnak. Azt is megtudtam már, hogy nem hazugság, hanem tiszta igazság, amit a hirdetés mond, hogy az üzletet család körülmények miatt adják el. A gazdája meghalt, a felesége meg süketnéma, — a rokonaihoz fog félrevonulni. Még ma kibéreltem. Holnap már oda is költözünk!

S gyors fűrgő léptekkel mérte Hajnás ur föl s alá a szobát, mintha már vendégei szolitanák egyik asztaltól a másikhoz. És csupa ruganyosság, csupa életkedv lett újra az egész ember. Csakugyan kibérelte a kis korecsmát — és soha többé nem fájt a mája, soha többé nem bántotta az életunalom. A tudós tanárokat nem tudta volna megfizetni, de hála Istennek, nem is volt rájuk szüksége. A régi volt ismét — a régi munka egészséges, vidám, fáradhatatlan robotosa.

Sas Ede.

Ahány érzelmes francia regényt olvastam, valamennyiben megtaláltam azt a jelenetet, amikor Gontrán csókot lehelt a márkinő puha kezére.

És a francia regényíróknak igazuk van. Egy jól ápolt, szép női kacsóra csókot lehelni nem utolsó élvezet. A férfiak pedig önzők, szeretik az élvezeteket, tehát meghonosították a kézcsókot a társadalmi érintkezésben is. A kézcsók a nők iránti tisztelet jele.

A csókolózás tudvalevőleg a paradicsomban jött divatba. És hajlandó vagyok elhinni, hogy ihletett pillanatokban Ádám apánk Éva asszonynak nemcsak az ajkait, hanem a kezét is megcsókolta. De mint konvencionális intézmény a kézcsók nem régi. Mindenesetre újabb keletű, mint a zsebkendő. Manap már azonban annyira általános, hogy kezét csókolunk a hölgyeknek mindig és mindenütt, sőt még az utcán is kiabáljuk, hogy: csókolom a kezét.

A kézcsóknak újabb nagy ellenségei támadtak a német professorokban. Persze vén, mohos tudósokról van szó, akik a kézcsókot nem a női nem iránti tisztelet, vagy magasabb rendű művelés, hanem a közegészségügy szempontjából tárgyalják.

Szegények! Előttük mindig csak a bacillus lebeg s nem hajlandók belátni, hogy egy kellő grandezza adott kézcsókért érdemes egy tucat embernek influenzát kapni.

Dührssen tanár például azt meri mondani, hogy azon rossz szokások között, amelyekkel a társadalmi érintkezésben lépten nyomon találkozunk, egyike a legegészségtelenebbnek a kézcsók, mert a betegségeket okozó apró szervezeteket erősen terjeszti. Bebizonyított dolog, hogy a káros csórok sokkal jobban tapadnak a kézhez, mint pl. a fémekhez.

A legmindennapibb eset, hogy X. ur influenzás ugyan, de azért mégis elmegy Y. ónagsága zsúrjára. A háziasszonynak udvariasan kezét csókol s a puha kézen ott hagy egy csomó bacillust, amelyeket a később jövő urak áhítatosan lecsókolnak. Természetesen a többi hölgyeknek is kijár a kézcsók és egy csomó influenza bacillus. Étkelés alatt azután bejut a szájba is. Végül bemutatkoznak a gyermekek, akik jól nevelt gyermekekhez illően kezét csókolnak a hölgyeknek s kezét fognak az urakkal. Ily módon azután Y. nagysága zsúrja után valóságos influenza epidémia tör ki.

Tehát hölgyeim, ha a kézcsókhoz ragaszkodnak, méltóztassanak kezeiket karbolla dezinficiálni, vagy pedig ne adjanak a tudósok nagyképszerűségére semmit. Mert ha az ember örökké a bacillusoktól reszket, akkor a kézcsókon kívül sok egyéb jóról le kell mondania.

Én már csak megreszkírozom a jövőben is, hogy szép kezek közvetítésével megkapjam az influenzát.

A novai jubileum.

Folyó hó 5-én töltötte be Mayer István novai főszolgabíró köztisztviselői pályára lépésének huszonötödik évfordulóját. Nagy számu hívei szép emlékünnepeket rendeztek tiszteletére ezen a napon. És ez az emlékünnepe nagyban elítölt az ilyen szokásos jubileumoktól. Nem volt benne semmi sablonos; nem volt semmi hivatalos színezete. Meglátszott, hogy nem a kényszerűség hozta össze az embereket, hanem egy közös indítók: a tisztelet, a ragaszkodás az ünnepelel főszolgabíró személye iránt.

A szeretet nevében és örömmel jött mindenki. Nem is emlékünnepe volt ez, de valóságos örömnapp: örömnappja mind egész Göcsejországnak.

És akik messzebb vidékről jöttek el Mayer István tiszteletére, azok nem is tudtak betelni ennek a szeretetnek igaz melegével. Ugy tünt fel nekik, mintha egy külön világba kerültek volna. Egy külön országba, melynek megvan a maga sajátos földje, megvan a különös nyelvjárása, megvan az alkotmánya, megvannak a saját külön emberei.

És ez valóban így is van!

A novai főszolgabírónak igazgatása alatt nem egy járás van, hanem valósággal egy külön kis ország!

Ezt a gidres-gödörös földalulást nem találhatjuk meg sehol másutt a világon. Ennek a tájéknak nyelve speciálisan áll az egész országban. Nem járt itt se török, se tatár; még a német se tette be ide a lábát. Itt is maradt meg legromlatlanabban az ősi magyar nyelv.

És a külön alkotmánya? Nos hát az is megvan: megmaradt sértetlenül a régi jó időkbeli.

Ezen a vidéken nem voltak tiz-huszezer holdas latifundiumok. Nem laktak itt főhercegek, hercegek, grófok, még valami apró-csöprő bárók sem. Győrőrszeg, Pálőrszeg, Rózsászeg, Gomboszeg, Barabászeg, Kustánszeg: mit bizonyítanak ezek a helységnevek?

Azt, hogy imitt a nemes Györffy-családnak, odébb a nemzeti Pálőrszegnek, amarra meg a Rózsás, Gombos, Barabás, avagy vitézlő Kustán családnak volt egy-egy beszögellésük, szegletjük, szegjük. És ezek a családok egyenlők voltak egymás közt, úgy hogy már akkor valóságos kis köztársaság volt ez a Göcsej.

És az is maradt mindmáig. Egyenlőknek tudják itt egymást az emberek s épen ezért nyitabbak és közvetlenebbek.

Tán épen azért lesz felejthetetlen emlékünke a novai jubileum. Megkapta bensónket a mai nap-ság már szinte hihetetlen valóság: ime! egy hely, ahol még tudnak képzettség nélkül örülni az emberek, ime egy oázis, ahol még igaz és őszinte szeretet lüktet a szívekben...

És megirigyeltük az ünnepelel ezt az ő kis országát, ezt az ő szeretetreméltó fajmagyar népét...

De talán el is tértünk a tárgytól, hogy mindezeidig Göcsejország dícséretét zengtük Mayer István érdemeinek méltatása helyett. Am szívesen kerítettünk sort erre is, pedig — érezzük — fölösleges munkát végzünk. Mert Mayer Istvánt állandóan derült, fiatalos kedélyéről, vidám humoráról ismeri egész Zala. Előzékeny, szíves modorával sok jóbarátot szerzett megyszerzte. Hogy buzgó, szorgalmas és szakavatott tisztviselő: azt mindenki tudja, kinek dolga akadt vele. — Mi csak egy szempontból jellemezzük: kiesoda ő a járásban. Egy főszolgabíró, akinek nincs egyetlen ellensége, akinek egész kerületében csak jóbarátjai vannak. Akit magáénak vall Tárnok, Lenti, avagy Csonkahegyhat épügy, mint Nova; aki nem válogat személyekben, hanem — mint egyik dikciózó mondá — főbírája a Strausz-családnak, Tuboly Zsigának, avagy a Nemes Gyurinak épügy, mint ahogy főbírája Rózsászegben Kisimre Pistának, meg főbírája Nagylengyelben a Vak-Ferkónak. Nem is főbíró többé: valóságos köztársasági elnök.

S az ítélkezése? Lám, ő maga mondá: »Lelkem összeforrott e vidékkel, épen ezért én előtem mindenki egyenlő. Nem akarok zsarnoka lenni járásomnak. Jöiadulat fűz mindenkhez. Innen az elvem: ítéljünk az eszünkkel, de büntessünk a szívünkkel!...»

És voltak messze vidékről jöttek, akik hallván az ünnepeies perc hatása alatt tett vallomását a közpályán 25 évet becsülettel eltöltött férfúnak: elirigyelték ettől a kis országtól az ő — köztársasági elnökét.

* * *

Magáról a jubileum lefolyásáról következőben adunk röviden számot.

Ünnepies istentisztelettel kezdődött a nap, melyen Tornos Gábor novai öspörös celebráit, Szilner József tárnoki és Horvath Vince nagylengyeli plébánosok segédletével. Míse alatt szebbnél szebb egyházi dallamokat hallottunk, melyeket nagy szabotossággal énekelte neje kísérete mellett a novaiak fiatal öregmester-je, Martinesevics Ferenc. A szertartás végeztével az ez alkalomra szépen földiszített iskolaterembe vonultunk, a hol először Czobor Mátyás vármegyei aljegyző, mint a központi tisztviselői kar kiküldöttje üdvözölte magasan szárnyaló, hatásos beszéddel az ünnepeletet. Farkas István szolgabíró a járási tisztviselői jó kívánságait tolmácsolta megindult hangon. Stádel János tárnoki földesur lépett ezután a pódiumra. Meleg szavakkal méltatta a gazdaközönség nevében Mayer István érdemeit, különösen kiemelve legmaradandóbb alkotását: a novai gazdakört. Tóth Sándort, Lenti szépszavu plébánosát hallottuk ezután; majd Hóhu Béla lenti jegyző nyújtott át az ünnepeletnek lendületes szavak kíséretében egy díszes emlékalbumot.

Könnyekig meghatottan mondott végezetül köszönetet az egybegyűlteknak a jubilált főbíró. Közös áldomásra vonult ezután a nagyvendéglőbe az egész társaság.

A jelen voltak részletes felsorolását mellőzzük. Meg kell azonban említenünk, hogy az ünnepeleten a messzeeső Sümegről is megjelentek: szent-

mártoni Darnay Kálmán és dr Fürst János ügyvéd.

A sikerült ebéd alatt seregével, egész halommal érkeztek a vármegye minden részéből az üdvözlő táviratok és egymást érték a tüzes felköszöntők.

Közben az összes jelenlevők, mint Göcsejországi egybegyűlt karok és rendek proklamálták a köztársaságot, minek nyomán sűrűen éltették ennek érdemes elnökét: I. Mayer Istvánt.

Vidám poharazás közt gyorsan tellett az idő a késő esteli órákig, a mikor is szívükben egy kedves nap felejthetetlen emlékezetével szédtek el az ünneplők.

Dr U. I.

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Publ.

Vitás éjjeli zene.

Van egy nagyon kedves familia itt a városban. Többet nem árulok el róluk.

A familiából fognak szerepelni a ház szeretetre méltó asszonya, a gyermekek mellett levő bonne és a nagypapa. Ez utóbbiról annyit mégis kell tudni, hogy muzsikális öreg ur.

Egyik estén egy náluk elég gyakori és jól sikerült kis rumli zajlott le.

Mikor már a vendégek rég eltávoztak, a háziak is készültek már az igazak álmát aludni és a kékesfekete égbolt palástját a ragyogó csillagok milliárdjai hintették be, az ablakok alatt megszólal a nemesak fiatal leány, de még a fiatal asszonyszíveket is boldog lüktetésbe ejtő, lágy édes, cigány zene. Lassan, mintha csak a szellő susogta volna, hallatszott a száraz fa könnyre és mosolyra ingerlő sejtelmes hangja.

Ágyában felkényölkölvé, arcán a régi édes emlékek által odacsalt mosollyal hallgatta a ház szép asszonya a zenét.

— Na hát még most is meg kell érnem ilyeneket! Biztosan a Pista huzatja. Jaj de nagy bolond az a fiú. Csak találkozzam vele, majd megmondom neki, hogy máskor ne csináljon ilyeneket. Még féltékennyé találja tenni az uramat!

És a hogy elesendesült a száraz fa, ahogy minden esendbe veszett, a szép asszony is lassan lassan elaludt s álmodott szépeket...

Reggel az ebédlőben észreveszi, hogy a bonne roppant zavart és izgatott.

— De kisasszony — szól rá az asszony, mikor látja, hogy össze-vissza rak mindent az asztalon, — mi lette magát? Mért olyan izgatott?

— Hát nagysága kérem nem tud semmit?

— Mit? hát mi történt?

— Istenem, én úgy féltém, azt hittem, hogy ki is fogok kapni.

— De hát miért?

— Hiszen oly nagy zajt csináltak, hogy arra nagyságos asszonyom is felébredhetett.

— Mitféle zajt és kicsodák?

— Én nem tudom, igazán nem tudom. Isten engem úgy segéljen.

— De kisasszony hát beszéljen már, hogy miről van szó.

— Hát... nagyságos asszonyom... én éjjeli zenét kaptam az éjjel.

— Maga?!... Igen?!... Ugyan kisasszony hisz az nem baj. Még örüljön neki. Tényleg rémlik, mintha én is hallottam volna valamit előle.

Ekkorára már belépett a nagypapa is, aki meghallotta a beszéd utolsó szavait.

— Mi az? Mit hallottál édes lányom? Az éjjeli zenét. Na hát tudod, a legszebb álmomból zavart fel, de mégis jól esett. Ezt igazán ügyesen csináltatok.

— De édes papa, én igazán nem tudok róla semmit. És honnan gondolja, hogy magának szólt?

— Na hát ne tetesd magad. Hiszen tudom, hogy a nevemnapjára leptetek meg velem.

A szép asszony egész reggeli alatt tündökölt, hogy kinek szólt az éjjeli zene, végül mégis egy önelégült mosoly kapesán ebben állapotodott meg: — Isten ugye ezt a Pista ügyesen megcsinálta!

Az új oltár.

Hogy templomunkat végleg rendbe hozták, a lourdesi oltárt ott hátul a bejáró mellett állították fel.

Ha minden nap nem is, de a heti vásárok napján egy pár bájos kis kedves leány, lepi el Szt. Antal szobrát. Ugy látszik, ő is nagyon szeretheti a fiatal leányokat,

Van a kis nők között egy aranyos teremtés, aki szinte vezérimádkozóvá nőtte ki magát Szt. Antal tisztelői között. Mily nagy volt hát meglepetésük a többieknek, mikor bemenne a templomba, nem Szt. Antal, de az új lourdesi oltár előtt látták a kis vezért imádkozni. Nem is nyugodtak addig, míg meg nem tudták hűtlenségének okát.

— Tudjátok nektek megmondom! Ha valaki egy új oltárnál először imádkozik, annak három kívánsága biztosan teljesül.

Nem telt bele 5 perc, Szt. Antal, ha tudta volna a fejét mozgatni, szomoruan láthatta volna az új lourdesi oltár előtt az ő hűtlenné vált tisztelőit teljes létszámban imádkozni.

Egyedül.

Gyötrelmes, lázas éjszakákon,
Vágyban vergődve ágyamon
Tűzvérű, szép szöke csodáról
Csak gondolok... csak álmodom.

Szemét a büszke csillagokból.
Ringó kalászból dus haját
Ugy képzelm el lázban égve,
Hogy nem láthatom, őt magát.

S mind, mit az izzó vágy teremthet,
Mind egy egésze összeforr,
S itt leng, akár a gyertya lángja
Még sincs előttem — nincs sehoh.

Csak várom én, hogy eljön megint.
Meghozza majd egy új tavasz.
S jönnek bár büszke szép leányok,
Sóhajtom én: nem az... nem az.

S gyötrelmes lázas éjszakákon,
Vágyban vergődve hit nélkül
Hánykódom érte, — rája várvá
Csak egyedül... csak egyedül.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet a komárom-kálna—garamberzencei állami közút 8—11. km. szakaszán levő 7. számú hid újrajáépítésére és a 9. számú hid betömésére.

A versenytárgyalás ideje f. évi szeptember hó 15-ének d. e. 10 órája, mely időpontig az ajánlatok a komáromi m. kir. államépítészeti hivatalhoz küldendők, hol a részletes föltételek is megtehetők.

II.

Az Indiába bevitelre kerülő burgonya és egyéb zöldségféle szállítmányok beboesátását az indiai hatóságok attól teszik függővé, hogy a kérdéses szállítmányok az illetékes helyi hatóságok által kiállított egészségi és származási bizonyítványokkal legyenek ellátva, a melyek az áru egészséges voltát és oly vidékről való származását igazolják, a mely vidékek az ily eikkekre figyelembe jövő betegségek mentesek.

Miről az érdekelteket ez uton értesítjük.
Sopron, 1906. évi szeptember hó 3-án.

A soproni kereskedelmi és iparkamara.

Hivatalos rovat.

I.

Közhirre teszem, hogy f. évi szeptember hó 13-án a földművelésügyi miniszter megbízottja ménlovak vásárlása végett Zalaegerszegre jön. A teljeskoru mének a Fehérképi korcsma előtti vásártéren elővezetendők.

II.

Zalaegerseg r. t. város tanácsa ezennel közhirre teszi, hogy azon szőlős gazdák, kik kiméréssel és kismértékben való eladással nem foglalkoznak a borital adó kedvezményes fizetése oéljából az 1892. évi XV. t.-c. 3. §-ában alapuló igényüket f. évi szeptember 5-től bezárólag szeptember 25-ig Megyessy László kataszteri nyilvántartónál bejelentetik.

Zalaegerszegen, 1906. évi szeptember hó 4-én.

Németh, h. polgármester.

Hírek.

Illés Rafael emlékezete. Szeptember hó elsején helyezték örök nyugalomra Illés Rafael premontrei rendü kanonokot, a türjei prépostsági javak kormányzóját, egy nagy vidék, az egész vármegye s összes rendtársai szeretett »Pista Bácsí«-ját. A sok ragaszkodás sok gyászolót hozott egybe. Kőfalvy Vidor csornai perjel, a rendtársak nagy segédletével pontban nyolc órakor mondott gyászmisét, az elhunyt földi maradványainak jelenlétében. Beszentelés után a templom és kastély előtti térségen ment végbe a temetés. Rendkívül hosszú menet kísérte utolsó útjára elsiratott halottját. A koporsót közvetlenül a nagy megindultsággal küzdő dr Burány Gergely prépost követte a boldogult testvérel, Illés Vince kir. főállatorvossal, Horváth Gellért új türjei kormányzóval s a Csornáról, Keszthelyről és Szombathelyről megjött rendtársakkal. Ott volt a menetben dr Rédey Gyula veszprémi kanonok, a zalavári és celli bencés apátságok képviselői s az egész vidék papsága. Képviselve voltak Zalaegerszeg, Keszthely, Sümeg, Zalaszentgróth városok; jelen volt a járás főszolgabírája s az egész környék birtokossága. A szép szeptemberi reggel tiszta párájában fel-fel hangzott egy-egy jóbarát, egy-egy gyámolát vesztett özvegy és árva elesukló zokogása. Még egy utolsó »Miatyánk« s a rögök szomorú kopogással hullottak a föld egyik legnemesebb szívü emberének koporsójára. Nagy a mi bánatunk, hogy elvesztettük őt; de hálával gondoljuk el, hogy eddig is a mienk volt. Ha nem lett volna oly végtelenül szigorú önmaga iránt, ma is látnók jóságos arcát s szelid mosolyát. Ámde neki első volt az Isten, a kötelesség, a hűség! Templomban, iskolában és közügyekben egyaránt. Emléke soká éljen köztünk, mert tiszta és jó lelkek példájára soha nem volt nagyobb szükség, mint ma!

R.

Lapunknak ez a száma a két ünnep miatt szombaton jelenik meg.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-aktiv ==

Igmándi

keserűvíz, az elrontott gyomot 2—3 óra Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek. —
Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek. —
Felfedezve, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett. Főszétulajdonos: Schmidthauer Lajos
miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvízekkel. Főszétulajdonos: Schmidthauer Lajos
gyógyszerésznél Komáromban. Kapható Zalaegerszegen Kasztor Sándor gyógyszerésznél, Gyarmati Vilmos, Kosztelitz Miksa urak
fűszerüzletében. Kis üveg 30 f, nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegekben is kapható.

Veni sancte! . . . Megnépesedett a város, nagy volt a sürgés-forgás az iskolák körül.

A szülők reménytel, bizalommal, aggodással hozták be gyermekeiket az iskola falai közé. Megkezdődött két hónapi pihenés után a tíz havi munka, amelynek eredményes voltáért szállt az egék felé a könyörgő imádság.

A zalaegerszegi összes iskolákban megtartották a múlt héten a veni sancte-t s — a népiskolát kivéve — megkezdtek az előadásokat.

A főgimnáziumban a tanévet ünnepélyesen nyitotta meg Medgyesi Lajos igazgató. Mire után a tornaterembe vonult az ifjuság s a tanári kar. Az igazgató szép beszéddel, meleg szeretet hangján fogadta az intézet kebelére a tanuló ifjuságot, amely ezzel a nappal megkezdte az új iskolai év munkáját.

A hétfői közgyűlés. Mozgalmas napja lesz hétfőn Zalaegerszegnek. A vármegye ekkor tölti be az üres alispáni széket s a választás folytán megüresedő állásokat.

A törvényhatósági bizottság tagjait a választások mindig nagy számban szokták összegyűjteni. Sokféle érdek, összeköttetés, szimpatia és antipatia törekszik minden választásnál érvényesülni. Ez már hozzá tartozik a választási rendszer természetéhez. Ideálisan tiszta választás nincs. Még az egyhangú választások mögött is van mindig valami, ami egy kis ürmöt csöpögtet a közbizalom és dicsőség poharába.

A hétfői közgyűlés legfontosabb tárgya az alispánválasztás. Legfontosabb, de nem legzajosabb, mert az egyetlen pályázó Árvay Lajos főjegyző, aki tehát egyhangulag Zalavármegye alispánja lesz. Zajosabb és hevesebb küzdelem lesz a főjegyzői állásért, amelyre Thassy Lajos központi főszolgabíró és Czukelcer Lajos I. o. aljegyző pályáznak. A helyzet még ma sem alakult ki annyira, hogy az eredményt előre lehessen látni. Sok a híve mindkét pályázónak.

Ha Thassy Lajos lesz a főjegyző, akkor heves küzdelem várható a főszolgabíróaságért. Egyik kombináció az, hogy Mayer István novai főszolgabíró jön Zalaegerszegre s helyébe menne a megválasztandó új főszolgabíró. A pályázók sok. Farkas Kálmán zalaszentgróti szolgabíró érdekében heves akció folyik. Pályáztak azonban Szalmay József esáktornyai, Bogay György zalaegerszegi, Dénes Sándor nagykanizsai szolgabírák és Bódy Zoltán aljegyző. Szalmay József a vármegye legidősebb szolgabírása s ezért jelentékeny pártja van; sokan csoportosulnak azonban Bódy Zoltán mellé is.

Az esetleg megüresedő szolgabírói állásra dr. Huszár Pál tb. szolgabíró a jelölt.

Ha Czukelcer Lajos lesz a főjegyző, I. osztályu aljegyző Bódy Zoltán lesz, akinek erre az állásra ellenjelöltje nincs.

Az árvaszéknél megüresedett II. o. aljegyzői állásra dr. Marik Pál és Fangler Béla aljegyzők pályáztak.

A vármegyei házról. Az állandó választmány gróf Batthyány Pál főispán elnöke alatt a múlt hétfőn ülést tartott, amelyen előkészítette a hétfői közgyűlés tárgysorozatába felvett ügyeket. — Azután az alkotmányvédő bizottság ült össze s több, a nemzeti ellenállással összefüggésben levő tárgyban határozott és hír szerint a betöltendő tisztviselői állásokra a jelöléseket ejtette meg. Az alkotmányvédő bizottság ülései nem levén nyilvánosak, a határozatok s jelölésekről szóló hírek pusztán kombinációk. Egyik verzió szerint a bizottság tagjai a főjegyzői állásra Czukelcer Lajos I. o. aljegyzőt jelölték, egyéb megállapodás nem történt.

A veszprémi püspök a szegény iskolákért. Báró Hornig Károly veszprémi megyés püspök egyházmegyéje szegény iskoláit évről-évre segíteni szokta. Taneszközöket, térképeket, könyveket stb. osztat szét a falusi iskolákban. Ebben az évben is nagyobb mennyiségű taneszközt szánt a püspök az iskoláknak s az egyházmegyei főtanfolygól felhívja az igazgatókat, hogy kérvényeiket, amelyekben a szükséges taneszközök felsorolandók, szeptember 15-éig terjesszék be.

Esküvő. Pannfalvai Juhász Béla m. kir. honvédszázad főhadnagy és földbirtokos, ma tartja esküvőjét lukafalvi Zarka Vilma urleánnyal, lukafalvi dr. Zarka Zsigmond vármegyei árvaszéki b. elnök és egyházasküldi Dervarics Malvin urasszony bájos leányával.

Eljegyzés. Siposs Ernő, a »Zalaegerszegi Takarékpénztár« tisztviselője, eljegyzte Vörös Etelka kisasszonyt, Vörös Gyula tekintélyes zalaegerszegi polgár kedves leányát.

Áthelyezés. Budán Ferenc letenyei kir. járásbírói irnok hasonmóságban a pécsi kir. törvényszékhez helyeztetett át.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Téglás József 5. hdszár ezredbeli őrmester, igazolványos altisztet az alsólendvai királyi járásbíróasághoz irnokká nevezte ki.

Gyászír. Részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak mélyen elszomorodott szívvel jelentjük szeretett jó anyánk öz. Farkas Attiláné szül. kisjenői és jankófalvi Jankó Eleonora urnő folyó évi szeptember hó 2-án életének 70-ik évében, a halotti szentségek ajtatos felvétele után történt gyászos elbunyat. Az Istenben boldogult földi marsdványai folyó hó 4-én d. u. 4 órakor a pusztakálóczi családi kriptában fognak örök nyugalomra tértetni. Az engesztelő szent misé-áldozat folyó hó 11-én reggel 9 órakor tartatik a pusztakálóczi kápolnában. Pusztakálócza, 1906. évi szeptember hó 2-án. Áldás és béke hamvaira! Farkas Gyula, Viktor, Filomene és Sarolta gyermekei.

Ujonckor esküje. A zalaegerszegi honvédszázad osztaghoz bevonult ujonckor vasárnap délelőtt esküdtek fel. Nyolc órakor mise volt a róm. kath. templomban; mise után Fábrián Gábor hitoktető beszédet intézett a katonákhoz. Az eskületétel a kaszárnya udvaron történt, ahol Boér Sándor őrnagy buzdította a legénységet a kötelességtudásra, a zászlóhoz való hűségre.

Zalavármegye utadóhátaléka. Az utadóhátalék 1906 évi július 31-én még oly nagy összeget tett ki, hogy az ex-lex hatása erősen megérzik az adókimutatásokon. A vármegye összes utadóhátaléka július 31-én 323.509 K 93 fillért tett ki, amelyből 175.893 K 78 f még 1905 évről hozott át, 279.347 K 04 f pedig 1906 évi előírás. Befizettek 1906 évi január hó 1-től július 32-éig 131.730 K 89 fillért. Legtöbb a nagykanizsai adóhivatalnál folyt be (29.333 K 8h f), legkevesebb a perlakinál (5395 K 66 f). A legtöbb hátaléka van az alsólendvai adóhivatali kerületnek (56.414 K 21 f); utána mindjárt a zalaegerszegi következik 50.138 K 56 f hátalékkal.

Művészi köruton. Sági Klemma kisasszony, Zalaegerszeg város szülötte, most teszi első művész. körutját Kömley Gyula kabaret társaságával. A kisasszony egy évvel ezelőtt végezte iskoláit s szép jövőt jósolnak neki. Művészi képességeiről, amelyeket a legszigorubb bírálat is magasra becsül, már volt alkalmunk írni, amikor a művésznő a zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti kör hangversenyén énekelt. Sági kisasszony a múlt héten Fiumében és Abbaziában lépett fel a legválogatottabb közönség előtt s mindkét helyen fényes sikert aratott.

A királybiztos adósságai. Szulyovszky Dezső, a teljes hatalommal felruházott királyi biztos, közönséges alperessé degradálódott. A méltóságának és hatalomnak oly váratlanul és gyorsan vége szakadt, hogy ő teljhatalmassága teljes gözzel visszaroogott Nyitrába anélkül, hogy kifizette volna Kaposvárot a számláit. Szulyovszky Dezső kélyelmesen és hosszú időre rendezkedett be Zalaegerszegen és Kaposvárott. Fájdalom, először nálunk ütött tanyát, pedig szivesen átengedték volna az elsőbbséget Kaposvárnak. Sok minden másképp történhetett volna, ha Szulyovszky ur a sorrendet megfordítja. — Amikor már Zalaegerszegen a királyi biztos berendezkedett, átzónázott Kaposvárra, ahol — úgy látszik — a hatalmas vármegyeihez jobban megtetszett neki, mint a mi ódon főispáni lakásunk és menten intézkedett, hogy a villamosvilágítást bevezessék. A város tulajdonát képező villamos-telep vezetősége azonnal meg is felelt a magas kívánságnak s 512 K költséggel megosnáltatta a bevezetést. Azután egy kereskedő szállított 432 K ára lámpát. A város és a kereskedő kérték már a pénzt a kormánytól, a vármegyétől, de ezek nem hajlandók fizetni. Szulyovszky ur szintén nem fizet, pedig dicsőségének utolsó napján felvett átalány fejében a zalaegerszegi adóhivaltól 4000 koronát. Most perre kerül a sor.

Sztrájkoló munkások erőszakoskodása Akinem akar, az nem dolgozik. Így hozza magával a nagy szabadság. Pál apostol azt mondta, hogy aki nem dolgozik, az ne is egyék. A sztrájkasszák azonban nem engedik érvényesülni a népek apostolának szentenciáját s a nem dolgozó munkásokat ellátják kenyérral. Még eddig is rendben volna a dolog, mert az egyesülés is

szabadságában áll mindenkinek. De hogy sztrájkoló munkások terrorizálják azokat, akik dolgozni akarnak, ezt már mégsem lehet tűrni. Pedig megteszik. A nagykanizsai Haba-féle téglagyár munkásai például lesbe állnak s ha a gyáros idegen munkásokat hozat, azokat elfogják. Így tettek a minap négy récei munkással, akik a gyárba igyekeztek. Erőszakkal vitték őket a sztrájkantányára, hogy munkába ne állhassanak.

Motorjárat a körmen—muraszombati vonalon. Az új körmen—muraszombati vasutvonal menetrendjének megállapítása során felmerült az az eszme, hogy célszerű volna az új vonalon motorjáratot alkalmazni. A tetszetős terv alighanem csak terv marad, mivel a vonalon a nagyobb emelkedések miatt a motorkocsik alig közlekedhetnek.

A nagykanizsai negyedik gyógyszerész. Már évek óta kísérleteznek a nagykanizsai negyedik gyógyszerész felállításával, de eddig még egyik folyamodó sem tudta megkapni a jogot. Most újból van néhány kérvényező s a patika ügy már megjárta az alsó fórumokat. A közegészségi bizottság nem véleményezte a negyedik gyógyszerészt, az állandó választmány azonban azt felállítani javasolta. A negyedik gyógyszerészt Kiskánizsra kapná. A vármegye hétfői közgyűlésen fog ebben az ügyben dönteni.

Fogászati gyakorlat. Prohászka Henrik budapesti hírneves fogász Zalaegerszegen e hó végéig fogászati gyakorlatot folytat. Múterme az »Arany Bányák« szállodában lesz. Prohászka Henrik ur szakmájában tekintély. Szabadalma van szájpaddal nélküli fogorok készítésére s szerkesztője az Országos Fogászati Szemlének. A szerkesztőségben felmutatott okiratok alapján ajánljuk a közönség bizalmába.

Szállítási kedvezmény a balatonmelléki boroknak. A Balatoni Szövetség kérvényt intézett a kereskedelmi miniszterhez aziránt, hogy a balatonmelléki borok részére szállítási kedvezményt adjon. A felvidékre szállított borok után most hektoliterenként 6 K díjat kell fizetni, amelynek 2 koronára leendő mérséklését kérik.

Fogadtalan prókator. Egy elavult anekdota ismétlődött meg pénteken délután a zalaegerszegi disznópiacra. K. Györgyné két südőt adott el, amelyekért néhány darab aranypénzt kapott. Az asszony zsebre tette a pénzt s elment az ura után, aki gabonát hozott a városba. Amikor a pénzről be akart beszélni, rémülten vette észre, hogy egy 20 koronás arany hiányzik. Kimentek a pénzt keresni. A férj szidta az asszonyt, sőt tettelegességre is vetemedett. Akkorákat ütött a szegény sirdogáló asszonyra, hogy az fájdalommal felsikoltott. Meglátta ezt egy jószívű disznóhajesár és kemény szavakkal támadt a durva emberre. A címeiket nem spárolta. A férfi csak dörmögött magában, de az asszony haragosan fordult védelmezője ellen. Hogy meri az urát gazemberezni? Miért avatkozik családi ügyükbe? A férjet is haragra lobbantotta az asszony felépése s azután a jeles pár közös erővel alaposan elpáholta a hajesárt. Levásálták rajta az elveszett 20 koronát s egymással kibékülve hagyták el a tett színhelyét.

Agyonbicskáltak. A nagykanizsai Franz-gyár elboosított munkásai irigy szemmel nézik azokat, akiket a gyár visszafogadott, mert azokban — a sztrájkőrökben — keresik annak az okát, hogy keresetüket elvesztették. Osztrognai Remus horvát malommunkát a gyár a sztrájk alatt fogadta fel, ezért az elboosított kiskánizsai munkások bosszút esküdtek ellene. Az elmúlt héten több munkás mulatott egy korezmában, ahová betértek a kiskánizsaiak is. Egy elboosított munkás, hogy a horvátokba beleköthessen, megkínálta őket borral, amit azok nem fogadtak el. A casus belli már megvolt s megindult a háboru. A horvátok hiába védekeztek, kikérgettek őket a korezmából s az után előkerült a bicska. A narenak Osztrognai Remus áldozatul esett. Három szurást kapott a hasába s 10 perc alatt halott volt. A rendőrség a késelő munkásokat összefogdosta, de hogy melyik volt a tettes, azt nem tudta megállapítani.

Megszökött az asszony. Bukovecz Tamás jámbor életű eszmadia mester a vendek között. A vend ember nem gazdag, nem is hiu. Amikor teheti, meztláb jár s amig lehet, foltot vettet a csizmájára. Csizma tehát nem sok fogy. Bukovecz Tamás szegény ember maradt. Ő maga csak tűrte volna a szegénységet, de a felesége nem tudott beletörődni a nélkülözésbe. Valaha jobb

sorsa volt: uri házaknál szolgált, ahol nem kellett a másnapra valóról gondolkodni. Bukoveczné fiatal, szemrevaló menyecske, aki nem illett az öreg, kopott eszmadiahoz. Sokat járt a házhoz egy Fekete István nevű erdőkerülő, aki szemet vetett az asszonyra. Bukovecz a mult héten vásárra volt s mire hazajött, eltűnt az asszony. Elment Feketével, — azt mondják, — Amerikába. A szegény öreg azután maga is utlevél után járt, hogy utánuk menjen, mert boszút akar állni a hűtlen asszonyon. Egy kis batyu volt a hóna alatt s mindjárt utra akar kelni, mihelyt utlevele rendben lesz. És bizik hozzá, hogy akármilyen nagy ország Amerika, nyomukra talál a szökevényeknek.

Hamis kőbányai sör. Győrben történt, hogy egy előkelő vendéglősnek kőbányai sört adott el egy utazó. A sör meg is érkezett, kifogástalanul volt vignettázva, később azonban kiderült, hogy az sohasem látta Kőbányát, hanem Magyaróváron készült. — Jó lenne utána nézni Zalaegerszegen is, nem esapta e be valami furfangos utazó a vendéglősöket, mert annyi rossz sört mérnek kőbányai gyanánt, hogy a gyanu nagyon is jogosult. De van Zalaegerszegen egy jó forrás is, ahol kitűnő minőségű kőbányait tartanak raktáron; Fürst Samu és Társa a polgári serfőzde gyártmányait hozzák forgalomba hordókbán és palackokban.

A csendőrség szaporítása. A szocializmus folytonos terjedése s az elvtársak zavargásai, amelyek pusztulással fenyegetik Magyarország földművelését és iparát, elodáztatatlanná tették a csendőrség szaporítását. A szocializmus terjedését fegyverrel megakadályozni nem lehet, de most már belátják illetékes helyen, hogy az agitátorokkal kesztyűs kézzel nem szabad bánni. Ezért a csendőrséget szaporítják. Zalavármegyében Letenyén, Pacsán és Sümegen járásparancsnokságok szerveztettek, Bucsuszentlászlón, Dobriban és Szentantalfán 5—5 főből álló őrsöket állítanak fel.

Meglopott pincér. Az »Arany Bányák« szállodában a mult héten tolvaj járt. Felészítette Matyi Ferenc pincér pénzes fiókját s abból 36 koronát ellopott. A tettes ismeretlen.

Drágul a szén. A fa ára hallatlan magasra emelkedett. Zalaegerszegen egy öl fa 36—38 K. Sokan tehát a szénrel való fűtésre akartak áttérni s a kályhákat kezdték átalakítani. Azt hitték, hogy a szénfűtés jelentékenyen olcsóbb lesz. Pedig — úgy látszik — csalódnai fognak. A kőszénbánya vállalatok elhatározták, hogy a szén árát felemelik. A felsősziléziai szén árát vagononként 10 koronával emelték fel s a bécsi nagykereskedők még jobban fokozzák az árakat. El lehetünk rá készülve, hogy a bécsi széndrágulást nyomon fogja követni a magyar szén árának felemelése is, mert a magyar vállalatok a bécsiek jó példáját rendszeren követni szokták.

Részeg tyukász. Dráskovics József tyukász legény tele vásárolta a katrocait göcseji csirkékkel s körutjáról visszatérőben Zalaszentiván felé hajtott. Jó vásárt csinálhatott, mert minden csárda előtt megált egy ital borra. A sok ivásnak természetesen berugas lett a vége. Dráskovics elaludt a szekeren. Egy zökkenőnél lebukott s a kerekek alá került, amelyek lábát összezúzták.

Magukra hagyott gyermekek. Molnár József lentii lakos 4 éves kis fia több gyermekkel játszott a esürben. Játék közben a kis fiura rázuhant egy szán, amely azonnal megölte.

A mosónők mozgalma. A zalaegerszegi mosónők keveslik a napi bért s úgy halljuk, hogy 2 K napszámot és kosztot követelnek. A háziasszonyok azonban már szervezkedve várják őket. Krimtschaut rendeznek. Barátságos összejöveteleken kimossák és kiszapulják egymás szennyesét s a mosónőket kizárják mindaddig, amíg méltányos bérrel meg nem elégszenek. Alapos tehát a kilátás, hogy a télen mosószurok is lesznek.

Utlevelek helyes kiállítása. Sok esetben megtörtént, hogy az utlevelek hiányos kiállítása miatt a kivándorlók érzékenyen károsodtak. Vagy helytelen volt a személyleírás, kihagytak belőle egy ismertető jelet s az ellenőrző rendőrhatalóság, mint hamis utlevelet eldobozta, az utast pedig hazatoloncolta. Vagy a életkor volt felületesen kiállított utlevélben a valóságnak meg nem felelően feltüntetve, ami a gyermekek viteldfjának megállapításánál legalább 90 K, több tagu családok utazásánál még nagyobb károsodást eredményezett. Ezért a belügyminiszter szigoruan meg-

hagyta újból, különbeni fegyelmi eljárás kilátásba helyezésével, hogy az utleveleket pontosan töltsék ki; az érdekelt felek is jól teszik, ha gondosan ellenőrzik, hogy az utlevelek szabályszerűen vannak-e kiállítva.

Mikor a férj lumpol. Egy fiatal menyecske hiába várta haza az urát vacsorára. Lumpoló társaságba keveredett s elmaradt. Az asszony elindult, hogy felkeresi a férjét. Amint a Kossuth Lajos utcára ért, melléje csatlakozott egy ifju s eleinte udvariasan ajánlotta fel neki szívét, mikor azonban az asszony visszautasította, gorombáskodni kezdett. Amint a vármegyeház sarkához értek, a fordulónál elébük toppant a férj, aki az asszony méltatlankodásából azonnal látta a helyzetet. A szeladon két hatalmas pofon és a kalapja árán megszabadult a kelepéből.

Az iszákosság áldozata. Frász Ferenc légrádi kőművesmesternek teher volt az élet, amelytől meg skart válni. Mielőtt elbueszott volna a siralom völgyétől, nagyot mulatott s alaposan berugya felakasztotta magát. Hozzá tartozói észrevették, a kötelet hamarosan elvágták, de már késő volt; az életunt meghalt. — Török György szepetneki lakos szintén kötél által vetett véget életének. Török már deliriumban szenvedett. Mindenét elitta.

Fényképes cselédkönyvek. Ujabb az a terv merült fel, hogy a cselédek személyazonosságának igazolása végett a cselédkönyvekbe a tulajdonos arcképét beleszúrják. Egyelőre csak a városi cselédekre nézve óhajtanák életbe léptetni ezt a reformot, aminek különösen közrendészeti szempontból volna haszna. A bűnügyi statisztika adatai szerint a cselédek és munkások által elkövetett bűncselekmények tekintélyes számmal szerepelnek a rendőrség aktáiban. A tolvaj cseléd rendszeren megszökik, de cselédkönyvét hátrahagyja. A cselédkönyvekben levő személyleírások a gyakorlatban nem sokat érnek, mert annyira sablonosak, hogy egy-egy személyleírás a cselédek 90 százalékára ráillik. Nem ritka eset az sem, hogy lopott cselédkönyvvel állnak egyesek szolgálatba, mert a személyleírás alapján azonoságukat ellenőrizni nem lehet. A cselédkönyveknek arcképpel való felszerelése nem járna nagy nehézségekkel, hiszen manap már a fénykép olcsó s alig van városi cseléd, aki egyébként is ne szerezne meg az arcképét.

Jutalomdíj. A Magyar Földhitelintézet által közösi falkola kezelő tanítók és gyümölcsfa tenyésztést oktató közösi kertészek részére a gyümölcsfaterjesztés és oktatása körül szerzett érdemek jutalmazása céljából kitűzött jutalomdíjból a 400 koronás díjat megyénkben Sáringer Károly szerdahelyi állami igazgató tanfőnök ítélte oda a bizottság.

Utcai botrány. Kovács István esavargó napszamos hatalmas botrányt rendezett a Pap-utcában. Részegen dülöngött s minden járókelőbe belekötött. Nehányat alaposan meg is vert. Végre megfékeztek s a rendőrségre szállították.

Időjárás. Kánikulai meleg uralkodott a mult héten esütők estig, amikor felhőbe borult az ég és esekély eső is volt. A hét elején szinte türehetetlen volt a hőség, amely ellen sokan kerestek enyhülést a Zala vizében.

A divat.

— A Divat Újság-ból, —

Az őszi konfekciós kosztümöknél teljesen az egyéni ízlésre van bízva, hogy viselője az alakjának megfelelő félhosszu testhez álló, vagy kényelmes bő zakóalakú kabátot, vagy a félig testhez álló, vagy hátul harangalaku hosszú köpenyt válassza ki magának, mert mindezek divatosak lesznek, csak az anyagot, diszt, szint és az elrendezést kell figyelembe vennie.

Az átmeneti köpenyeknél a szürke és a zöldes-színű, valamint covert-coat-szerű kelmék uralkodnak. A diszt atlaszpaspzol, pántok és letűzött varrások alkotják, a hajtóka és kézelő férfifazon szerint, hasonló szövetből vagy elűtő bársonyból készül. Nagy szerepe lesz a fekete és barna sima vagy asztráknán mintás selyemplüssnek és a bársonynak, különösen az ugynevezett »velour du Nord«-nak. Épp úgy a rövid, mint a hosszú kabátokat gazdag zsinórozással, elűtő világos posztó- vagy panne-mellénnyel, empire ízlésű acél-, selyem- és zsenillia himzéssel, prémgallérral vagy hosszú paszományesüngőkkel díszítik. A posztó-

ból, kamgarból vagy sevióból készült angol ruhákról nem mondhatunk egyebet, mint hogy minél egyszerűbb, annál elegánsabb. Egyedüli követelménye épp úgy a néha 90 cm. hosszú köpenyre, mint a 9—11 lapos szoknyára nézve, hogy viselőjén kifogásalanul álljon.

Az egyszínű, sima szövetek között gyönyörű, hamvas színek láthatók: füstszürke, sötét, borvörös és mohazöld; ez utóbbi volna a legdivatosabb, de mellette és vele versenyez az elsőbbségért a remek, szép hamvas szilvakék, mely előreláthatólag nagy tért fog hódítani. Általában az egyszínű szöveteké most az előny, de azért az említett színekből összeállított mintás és különösen a nagykockás szövetek is divatosak lesznek.

A bársonyt szerető hölgyek örömmel fogadják a hírt, hogy a bársonyból készült délutáni és látogatóruhák nagyon elterjedtek lesznek. Estélyruhákra a lehető legszebb színű világos, különösen pávákék és »vieux rose« színű bársonyt dolgozzák fel.

A bársonykalapok is erősen hódítanak, mindenfelé színben, à la Rembrandt, empire és XVI. Lajos korabeli ízlésben és kis kalpagalakban, utóbbiakat különösen fogják viselni. A nyár nagy virágdisze után a tél általános tolldivatot hoz magával.

A bluzokról szólva elmondhatjuk, hogy nagyon szilárdan tartja magát és mindenféle színben sima és mintás kelméből selyemből és japán himzésből készült bluzokat nagyon szívesen fogadják. Az őszi és téli szezonban általában divatos lesz a japán himzés.

Henneberg selyem

— csak közvetlenül! fekete, fehér és színes, feketé, fehér és színes,

50 krajeártól 11 forint 35 krajeárig meterje — blouzok- és ruhákra. Bérmentve és már elvámolva. Házhoz szállítva. Gazdag mintagyűtemény postafordultával. Henneberg selyemgyára Zürich.

Venus és Cupido.

Angolból fordította: Dr Jámber Márton.

(Folytatás.)

(33.)

— Ny merőben lehetetlen dologra csak nem gondolhatok. A fiu tizennégy éves, Venus pedig egy nappal sem lehet husz évnél idősebb.

— Jól van mylord, én elűtöttem a legőregebb ágyumat, az ön haragjára való tekintet nélkül, mindenképen azon igyekezve, hogy meg ne bántsam, csak azért, hogy kötelességemet önnel s vele szemben teljesíthessem. Ha önök nem hisznek énnekem, Isten segítse önöket. Mert az bizonyos, hogy szükségük lesz majd sokkal nagyobb segítségre, mint a minőt én, vagy bárki más nyujthatna. Most csupán arra kérem, engedje meg, hogy Venussal öt percig beszélhessek egyedül.

Hanem maga Alconbury lord is hasztalan igyekezett rábeszélni, hogy jobb lesz meghallani, hogy mit akarok mondani, Venus kereken megtagadta az interjut.

— Tudom, mit akar mondani, Praxy, — mondá Venus. Okos s bölcs tanácsainak minden betűjét kívülről le tudnám előre írni. Tüdönket is kibeszélhetnék, mégis minden a régiben maradna. Bármit mondjon ön, vagy akárki, elhatározásomtól el nem tántoríthat semmi.

— Gondolt-e kegyed asszonyom, arra a nagy bánatra, a mit ön családjának, utazó társainak okozni fog, arra a nemes ucinóra, a ki holnap a vádlottak padján fogja az egész közönség tekintetét arcán érezni, — saját gyermekére Cupidóra, a ki éppen most slynődik a börtönben?

— Nem ismerem őket. Az ilyen emberek sorsa engem semmitsem érdekel. Szégyenlem, hogy ily haszontalan népséggel találkoztam is valaha.

— Hát lehetséges, mondám, hogy létezhetik olyan asszony, emberi, vagy isteni, vagy ördögi, aki így cselekedjék, mint kegyed? Lehetséges?

— Praxy, kíméljen meg az ön lehetőségeitől. Szegyezze le ezeket, mint szerencsétlen bizonyosságokat s aztán takarja el szeméit borzalommal az én nemem elkorcsosodása fölött s adjon halált, hogy ön egy jobbik nemhez tartozik. Az én nemem elég nyugodt, Praxy, mintsem az ilyen gyermekes ijesztgetésekkel meg hagyná magát félemlíteni. Ön jó ember, Praxy s javamat akarja, de mint a legtöbb halandó, teljesen ostoba.

— Mit értett kegyed azon a legtöbb halandó? — kérde Alconbury lord, oly megütközéssel arcán, hogy én azt hittem, hogy belepillantott a fellebbent fátyol mögé. Megkísérletem jelentős mosolyommal gyapuját megerősíteni s maga Venus is segítségemre sietett azzal, hogy egész a feje tetejéig elvörösödött, úgy a hogyan a leányok elpirulni nem szoktak.

— Csak a régi tréfát játszottam tovább, hogy Venus vagyok, — hebegett az istenasszony nyilvánvaló zavarban.

Alconbury lord rendkívül megzavarodott, de világosság mégsem jutott agyába. Egy percig gondolataiba mélyedve ült, aztán megtöltötte poharát.

— Képtelenség! — morogott haragosan, a mint az asztaltól felkelt s órájára tekintett. — Jupiterre, ha még két percig maradunk, lekésünk az utolsó vonatról.

A ki azt mondja, hogy Alconbury lord örült volt, — természetellenes bolond volt, — a lehetetlenségig bolond volt, — még a legvadabb regények számára is toronymagas örült volt, — az nem tudja ésszel felérni, hogy mit jelent az; együtt utazni a szemeivel, az ajkaival, az alakjával, a hangjával és a hullámozó fürteivel a Szerellem és Szépség istenasszonyának.

XVIII. FEJEZET.

Hercules a vádlottak padján.

A törvényszéken a tolmács szerepét elutasítotam, mert lehetetlenség volt reám nézve, hogy oly nagy tömeg jelenlétében közöljem az ítéleteket az én barátaimmal, a melyekkel őket sújtani fogják. E célra angolul kitűnően beszélő görög bensülöttet alkalmaztak s én csak mint hallgatóság voltam jelen. A vádlottakkal való összeköttetésem révén külön székhez juttattak.

A végtárgyalást nem írom le. E világos ügyben semmiféle drámai jelenet nem játszódhatott le. Pusztán Hercules személyes kiváltsága köleszöntött a vádnak nagyobb érdekességét, amely esetet egyéb közönséges gyilkosságok eseteitől megkülönböztette. Fogsága alatt lesóványodott, külseje megtört, nyomorúságos lett. Arcán azonban a tudatos erőnek nyugodt mosolya látszott biztató reménykedés s méltóságos nyugalom fensége s a büntett szörnyűség volta dacára rokonérzést támasztott iránta. Széles vállaira, ölesnél nagyobb termetére, domboru mellkasára, hatalmas tagjaira tekintve, ereje oly kétségtelennek, oly nyomasztónak s oly ellenállhatatlannak tűnt fel, hogy szinte elképzelhetetlennek tűnt fel törés-zuzás nélkül. Ily óriást emberöléssel vádolni olybá tűnt fel, mint más embert vádolni azzal, hogy szomszédjának a tyukszemét taposta le.

Kevés tanut kellett megidézni s a bizonyítási eljárás bámulatos rövid volt. Tizenegy óra tájban az elnök összegezte az eredményt s mindenki beismerte, hogy nagyon is a vádlott terhére. Az esküdtek visszavonultak s a verdikt megalkotására majdnem félórát tanácskoztak. Ez a késlekedés reményt keltő volt s szinte feléledtem. Végre visszatértek s Hercules lassan feléjük fordította tekintetét s élénk szemmel figyelte őket. Arcán a haloványságnak semmi gyanús árnyéka nem látszott, ajkai nem remegtek, ideges rángásai nem voltak, minden vonása nyugodt, maga fölött való uralkodást árult el. Olyannyira elszáantnak látszott a mindnyájunkkal közös halálra s mégis oly csendes elhatározásában magát türtöztetni, hogy majdnem köszönetet mondott neki az ember azért, hogy egyszerűen le nem ütött s önmegtartóztatását a legmagasabb erény magaslatáig emelte fel.

— Készen vannak a verdiktjükkal? — kérde az elnök szokásos módon,

— Készen vagyunk.

— Bűnösnek találják a vádlottat, vagy nem bűnösnek?

— Bűnösnek, de a legmelegebb ajánlattal, kegyelemre.

— Minő alapon? — kérde a bíró.

— Rendkívüli erejére való tekintettel,

— Ilyen verdiktet nem fogadhatok el, — felelt a bíró. — Mit gondolnak önök?

— Mi azt hiszük, hogy sokkal erősebb, hogy sem felakaszthatnák uram; — ez az igazság, mondá a főnök.

— Sodrony kötél sem lesz elég erős, — jegyezte meg az egyik esküdt, aki a kötélverést s a kosárfonás mesterségét űzte.

— Egy összerácsolt vérpád sem bírja el a terhét, — tette hozzá egy műasztalos.

— Az esés veszélyes a közbiztonságra, — tette hozzá a harmadik, a kinek üzleti telepei közel feküdtek a kivégzési helyhez.

— Newgate falai alapjaiban fognak megingani, — mondá egy építmester.

— Ezek a kérdések — mondá az elnök, — az ügyészek és hóhérnak az ügyei, — ha egyáltalán szólni lehet felőlük. Ezeknek az ítélettel semmi dolguk nincs. Kérem vonuljanak ismét vissza és hozzanak szabályosabb verdiktet.

Öt perc múlva visszatértek s kihirdették verdiktjüket, a melynek értelmében a vádlottat bűnösnek találták, de kegyelemre ajánlották az angol törvényekben való járatlansága miatt.

Megtették a szokásos kérdést, — a tolmács megmagyarázta Herculesnek, hogy nem várnak arra feleletet s az elnök oly csendben, a melyet érezni lehetett, feltéve fekete fővegét, a korlát-hoz szólította a foglyot.

— Immensitos Hercules, — kezdé, — én e néven szólítottam őt, — bűnösnek ítélték őt hosszas mérlegelés után, a legnagyobb bűn elkövetésében, a mit ember elkövethet, ezen vagy bármely civilizált államnak törvényei ellen. Ezen tetteért ön életével fog bünhődni. Nem engedhető meg, hogy rendkívüli erő mentesüljön szolgálhatna kegyetlen erőszakoskodásra. Ellenkezőleg, én azon hitben vagyok, hogy emberfölötti erő olyan istenajándéka, a mely sokkal inkább kötelez az önmérsékletre. Annak a könyörtelen ütésnek a kiengesztelésére, a melyel egy védtelen öreg embert sírjába juttattak, meg kell halnia. Az esküdtszék kegyelemre ajánlása illetékes helyére fog eljutatni s ott bizonyára azon mértékben latoltatni, a mint azt megérdemli, de nem mondanék igazat, ha csak a legtávolabbi remény nyel is biztatóm, hogy életét meg fogják kímélni.

Ezután kihirdette a törvényes formák között a halálos ítéletet, a melyet, ünnepélyes méltósággal tolmácsoltak a foglynak.

És ez volt az az ember, aki pusztán kezével oroslánokat szakgatott széjjel, vad bikákat cipelt a hátán, embereket mint macskakölykeket dobálgatott a tengerbe, folyamok ágját kitérítette futásából, bölcsös baba korában kígyókat fojtogatott meg, Cerberust, mint egy kis bábut vitte el az óljából. Ez volt az az ember, aki szörnyü-

séges erejével s vakmerő cselekedeteivel utat nyert az istenek közé s a legderekabb hősök között a legelső lett. Ez volt az az ember, akinek tiszteletére templomokat állítottak, a kinek oltárain vadkanokat, kosokat és ökröket áldoztak fel szám nélkül — örömet, csak hogy maguk részére megnyerhessék, s elkerülhessék a haragját annak, a ki egy sújtással képes megsemmisíteni mindenkét. Isteni hatalma egy időre elhagyta őt, a mint ezt Jupiter megmondotta, de dicsőségének emlékei még mindig vele jártak, sőt ereje most is iszonyu volt. Félkezével nyakon ragadhata volna az elnököt s leverhette volna vele az egész esküdtszék. Tíz perc alatt képes lett volna a tárgyalástermet kiüríteni, minden lépésével és ütésével halálra gázolni s halálra sújtani rendőrt, tanut, bírót és ügyészeket. S most, mivel egy teljesen hamis helyzetbe jutott, nem tudta mit cselekszik, megszegte a törvény szentségét, megszegte, bár nem gonosz szándékkal, hanem egy megdöglött gyermek szeleburdiságával, — meg kell halnia szégyen gyalázat között, még a halandóknál is legkevésbé isteni halállal, a legszénytelenesebb, a legdiostelenebb erőszakos halállal. Mikor én ezeket gondoltam, és tudtam, a mint más senki nem tudta, hogy ki volt az elítélt s hogy minek kell történni lelkében, nem voltam képes magamat tovább türtöztetni. Az utolsó három hét szenvedési teljesen megtörték s könnyeim mint a patak, visszatartóztatathatatlannul megeređtek.

(Folyt. köv.)

Villámhárítókról.

Tikkasztó nyári délután. Körül sötét felhők tornyosulnak, enyhülést ígérnek a szomszjas földnek. A forróságtól eltikkadva nézi őket az ember. A távolban villám cikázik végig a sötét felhőkön, követve halk vezérlő morajtól. A gazda szeme villámhárítóján akad meg, melyet nem régen jó mestere ujjával csináltatott. Dacosan csillog a fölfogó rud aranyozott hegye a felhőkben eltűnő nap utolsó sugarában, sziporkázni látszik a viharfelhő sötét háttere ellen. Szinte simogatja a szem a háztetőn megerősített két vasrudat, melyre szép szabályos tekerítvényekkel rá van csavarva a rézhuzalkötél, ez végig szalad a háztetőn és valahol éles sarokban fordul el a nagy villámmedence, a föld felé. A faltól vastartók által fogott porcellángyűrűk szigetelik el, lehetővé teszik azt, hogy a rézhuzalkötél a fal egyenetlenségeit kövesse és tetszetős formában a parkányoknak kitérjen.

De az alatt a vihar közeledett; a menydörgések fenséges simphoniája nyomasztóan hat a kedélyre, de a villámhárító biztosságot önt az emberbe, az elemekkel dacolva élvezi az isteni színjátékot, ha őt váratlan esemény ebből ki nem rántja. Iszonyu dördüléssel csap be a villám, az embert percekre elkábítva. Meghökkenve látja, hogy a parkány nagy része leszakadt, hogy a tető azon a helyen, a hol a rézhuzalkötél a föld felé fordult, meggyulladt. Tehetetlennek érzi magát az ember, a természet hatalmának védtelenül kitéve. Pedig ezen esetben nem is olyan nehéz a védelem és ennek a módjával szeretném a nyájas olvasót megismertetni, ha volt ugyan annyi türelme, hogy a pirázisok utvesztőjén át idáig kövesse. Mert megvallom, hogy nem kenyerre a technikusként a phrázis.

A védelemhez mindenesetre szükséges, hogy ellenségünket ismerjük. Annak tulajdonságait és támadási módját. A laydeni palackból átesapó szikra és a hatalmas, a felhők és a föld, vagy pedig két felhő között a levegőt nagy dörrenéssel hasító villám azonosságát ma már minden intelligens ember tudja, de csak a legújabb időkben sikerült a kis szikra tanulmányozása által hatalmas testvérét annyira megismerni, hogy most már meg is magyarázhatunk magunknak sok oly rejtelmes villámesapást, mely előbb teljesen érthetetlennek bizonyult.

Mondatom elején szándékosan használtam a dörrenés kifejezést, mert a villám által okozott

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert. Elsősorban az I-ső rendű természetes szénsavas

natrontartalmú ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másfél literenél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb. Hogy az AGNES-forrás vizet a legszényesebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

FORRÁST, mely ideges gyomorhaj, légsző, tüdő-, gyomortalmak eseteiben 26 év óta kitűnő eredménnyel használtatik és ragályos betegségektől, mint typhus, cholera megkíméltettek azok, akik a közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai AGNES-forrás vízzel éltek.

Kedvelt borviz!

zaj a villám végtelen rövid tartama alatt csak rövid éles csattanás lehet. Hát miáltal keletkezik a hosszú elnyújtott menydörgés? Talán a vízhang által? Kétségtelenül van a vízhangnak is valami szerepe benne, de a tengeren sok száz mértföldnyire a parttól, ahol a vízhang csak nagyon csekély lehet, sok olyan menydörgést hallottam, mely semmivel sem állt mögötte annak a fenséges hangnak, melyet az ember például a magas Tátrában hall, pedig ott csak van vízhang! A menydörgés úgy keletkezik, hogy a hang a villámnak nem minden pontjáról jut egyszerre a fülünkbe, lévén a hangnak időre szüksége, hogy egy bizonyos utat megtegyen. Ha például a villám egyik vége három kilométernyire van tőlünk, a másik vége pedig egy kilométernyire, a hang a közelebbi végről körülbelül hat másodperccel előbb ér fülünkbe, így hat másodperccel fog tartani a menydörgés. Persze vannak 18 kilométer hosszú villámok is, melyeket megfelelő hosszú ideig tartó menydörgés kísér.

Azon elterjedt hiedelem, hogy a villám egyszerűen egy bizonyos irányban hirtelen átáramló elektromosság, téves. Mint az inga, melyet ha meglökünk, több lengést végez, míg megnyugszik, úgy a villámlás igen rövid tartama alatt az elektromos áram több milliószor cikázik ide oda, míg a felhőben fölhalmozott villamos energia kiegyenlítődik. Az ilyen, igen nagy sebességgel eszeállaló áramnak sok részben teljesen elűtő tulajdonságai vannak attól az elektromosságtól, melyet lakásaink világítására használunk. Ha puskaeső végére nagy ivben hajlított vasesővet erősítünk, akkor a kilőtt golyó a eső oldalát erősen surolva bár, de mégis követi a eső hajlását. Ha a vaseső hajlása azonban rövid, vagy éppen éles sarokban hajlott, a repülő golyó inkább a eső oldalát átlukasztja, egyenes irányban folytatja útját. A repülő puskaeső ezen tulajdonságát tehetetlenségnek nevezzük; a villámnak ugyanolyan tünelmentes az önindukció. A villámhárítóvezeték görbületeit csak akkor követi, ha azok igen nagy ivben hajlítottak; a rövid hajlást, vagy pláne az éles sarkot átugorja. Ott azután pusztít az ég tüze, ott nyilvánulnak rettenetes hatásai. Nincs éghető anyag, mely ennek a hőfoknak ellen tudna állni. Párkányokat üt le és köveket szakít a falból. Sok, a villámesapás által minden villámhárító dacára, vagy éppen rosszul szerelt villámhárító által okozott szerencsétlenség szomorú tanuja a fönti tételnek.

Hát most nézzük meg milyennek kell lenni a jó villámhárítónak? Kezdjük a csucsánál. A fölfogó rudon a platinacsucs, vagy az aranyozás teljesen fölösleges; ez arra szolgál, hogy a vasrud hegye ne rozsdásodjék, a villámnak jobb vezető föületet és hegyesebb a villám vonzásának megfelelőbb csúcsot nyújtson. Csak hogy a villámnak óriási erejénél és feszültségénél fogva teljesen mindegy, bármily vastag rozsdaréteg annak csak annyi, mint az ágyugolyónak egy kifeszített papírlap. Aki csak hogy a lelkét megnyugtassa, a fölfogó rudat hegyesre bovácsoltatja és a esin kedvéért feketére festeti, teljesen eleget tett kötelességének. Ez a villámhárító legkevésbé fontos része.

Sokkal fontosabb a vezető részek összekötésének jó fémes érintkezése. Igaz, hogy a villám vezetésére elég egy kifeszített vizes kötél is, de azt a legelső villámesapás elégetné.

Éppen úgy leolvastja a fémet ott, ahol a vezető részek jó összeköttetése hiányos. Továbbá legyen az összekötés a fölfogó rud és a föld között lehető egyenes, sarkok a rézvezetékben föltétlenül kerülendők. Hajlásokat csak nagy ivben szabad készíteni, szintén ott, ahol egy háztetőn több villámhárító van egymással összekötve, még egy

nagy ivben hajló rézsodrony kösse össze a fölfogó rud csucsát az összekötő vezetékkel. A villámhárító levezetését az épület falától porcellán karikával elszigetelni nem szabad. A föld fölött elérhető magasságban a vezetékét gázcsővel kell védeni. Nagy gond fordítandó a földbe elhelyezett fémlapra, hogy mindig nedves talajban fekdjön.

Stark.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

Áru	minőség szerint	Kor. -tól	Kor. -ig
búza		13.60	—
rozs		11.20	—
árpa		12.50	—
zab		12.50	—
tengeri		14.50	—

Nyilt tér.)*

Tudósítás.

Prohászka Henrik budapesti hírneves fogász az »Arany Bárány« szállodában ideiglenes műtermet rendezett be s ott e hó végéig fogászati gyakorlatot folytat.

Rendelés egész nap.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Laptulajdonosok: dr Csák Károly és Udvardy Ignác

3391. sz. 1906.

Hirdetmény.

A zalavármegyei közigazgatási bizottság az 1906. évi augusztus hó 14-én kelt 3283/kigb. 1906. számú rendeletével a zalaegerszeg—bak—becsehelyi tvh. közut 24—25. km. szakaszán levő 52. számú átereszt betonból való építését 2353 K 71 f összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az **1906. évi szeptember hó 24-ik napjának d. e. 10 órájára** az államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántépenz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1906 szeptember 3-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Alapított 1882. Alapított 1882.

Marschall Nándor

hentes és kolbász áruk üzlete
Székesfehérvár Kossuth-u. 6.

Főhercegi kamarai szállító.

Elárúsítás kicsinyben és nagyban. Állandó nagy raktár:
Prágában elsajátított módszer szerint pácolt sonka és füstölt husokból.
Naponként friss kolbász áruk.
Postai megrendelések azonnal és pontosan teljesíttetnek.

A posta és vasutal való jó összeköttetés abba a kellemes helyzetbe hozott, hogy naponként még a reggeli postával érkező megrendeléseket ugyanazon nap juttathatom rendeltetési helyére és legfrissebb árukkal szolgálhatok; miért is kérem igen tisztelt vevőimet, hogy nagybecsű megrendeléseiket továbbra is részemre fenntartani és jóhírnevű üzletemet becses ismerőseik figyelmébe ajánlani sziveskedjenek.

Nincs többé gabona üszög a Numa Dupuy és Társa

magcsávázó szerének alkalmazása mellett. Már 23 éve a legjobb sikerrel használják a buzaüszög ellen, továbbá a tengeri, árpa, zab-üszög és korom ellen.

Egy csomag 2 métermázsza vetőmagra 50 fillér, egy métermázsza vetőmagra 26 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok használatától és vételétől.

Numa Dupuy és Társa
Bécs, VI/I. Windmühlgasse 33.

Elárúsító helyek: Zalaegerszegen: Gyarmati Vilmos, Hubinszky Adolf, Fangler Mihály, Kosztelitz Miksa, Ján Ferenc, Komlós M. Miksa, Grümbaum Ferenc, Reich Samu.
Alsólendván: Tomka György, Freyer Lipót, Tivadar Ferenc.

Kiváló minőségű és természetesen hozamu

petkusi rozs vetőmag
eladó az alsófakosi gazdaságban.

Posta: Felsőhahót.

Ára a vevő zsákjaiban, Gelse állomásra szállítva, métermázsánként 14 K.

Csépléshez, téglagyártáshoz, fűtéshez alkalmas, kitűnő minőségű

K Ö S Z É N

kapható jutányos árért, nagyban és kicsinyben házhoz szállítva

Weinberger Hermán és Fia cégnél Zalaegerszegen.

tüdő-, gyomor- és hólyagban használták és era megkímélté-
mentes máhál

amivel nagyobb-
könnyen meg-
orviz!

IDEGBETEGEK!

Kérjenek ingyen prospektust
a gyengeség elleni

Gyökere
gyógymódról.

Tudományos ismertetéseket 40
fillér posta bélyeg beküldése
ellenében küld

GÜNSBERGER ZSIGMOND

Wien XX. Wallersteinstrasse 31. sz.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi izraelita hitközség elő-
járásága ezezzel közhírré teszi, hogy a
hitközség tulajdonában levő

Imaszékek

a közeledő főünnepektől a jövő évi főün-
nepekig terjedő **egy évre f. évi szeptember
hó 2-ától szeptember hó 19-éig** fognak a
hitközségi irodában a hivatalos órák alatt
a megállapított bérösszeg azonnali lefizetése
mellett bérbe adni. A múlt évi bérlők
az általuk eddig bérelt imaszékekre 1906.
évi szeptember hó 12-ig elsőbbségi joggal
bírnak.

Felhívhatnak továbbá mindazok, akik
tulajdon imaszékeikre vételárral, kamattal
vagy átírási díjjal hátralékban vannak,
hogy esedékes tartozásaikat legkésőbb **1906
évi szeptember hó 10-éig** annál is inkább
befizessék, mert ellenesetben az ülésvásárlási
szabályzat értelmében imaszékeiket nem
használhatják, az ily imaszékek is bárki-
nek hérbe fognak adni és az előjáróság
a hátralékosokkal szemben a tartozás biz-
tosítására nézve egyébként is feltétlenül a
szabályzat értelmében fog eljárni.

Figyelmeztetjük egyúttal a n. é. templom-
látogató közönséget, hogy főünnepekkor
csakis a hitközségi irodában megszerzendő
belépti-jegy előmutatása mellett lesz meg-
engedve a templomba belépni.

Az állóhelyre szóló belépti jegy ára 2
korona. Azon szegénysorsu egyének, akik
belépti-jegyre tartanak igényt, legkésőbb
f. évi szeptember hó 12-éig a hitközségi
irodában jelentkezzenek.

Zalaegerszeg, 1906. évi augusztus 30.

A zalaegerszegi izr. hitközség előjárásága.

I-ső rendű disznózsír!

10 kilogrammon felül kilogrammon-
ként **1.44 K.**

Nagy mennyiség vásárlásánál

árengedmény!

Szállítók circa 100 és 200 kg.-os
hordókban

Marschall Nándor

I-ső rangu hentes és kolbász áruk üzlete, fő-
hercegi kamarai szállító
Székesfehérvár, Kossuth-utca 6. szám.

755/kip. 906.

Hirdetmény.

Dervarics Lajos zalaegerszegi lakós keres-
kedő, felperesnek Csentericz Béla ismeretlen
helyen tartózkodó alperes ellen 40 korona
tőke és járulékaik iránt indított keresetében
a községbiróság **1906. évi október hó 11-én
reggel 9 órára** tárgyalást tűzött ki.

Mivel alperes ismeretlen helyen tartó-
zkodik, részére Fendrik József zalaegerszegi
lakóst ügygondnokul kirendelte.

Felhívja alperest, hogy vagy a részére
kirendelt ügygondnokot ügyének célszerű
védelme iránt kellőleg utasítsa, vagy a
községbiróságnál ügyvédet nevezzen meg,
ellenkező esetben mindezek elmulasztásá-
nak következményeit magának tulajdonítsa.

Zalaegerszeg, 1906 szeptember 1-én.

Braunstein, községbiró.

Teljesen pótolják a
külföldi likőröket

Schrank Béla

gőzerőre berendezett
likörgyáranak

elismert jó gyártmányai

Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviselet:

Klein Iván Tapolcán.

Különleges gyártmány:

Triple Sec „Comme il faut“.

Eladó Nori csikók.

Az Aisólendva—lentii uradalmak
főbérnöksége saját tenyészetéből
15 drb szép Nori faj választott
mén és kanca csikó egyesleg is
eladó. — Ár megállapodás szerint.

A venni szándékozók fordulja-
nak az

Uradalmi főbérnökség számvevőségéhez
Aisólendván.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lelké-
szek-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, ta-
nitók, kereskedők, iparosok, nyugdíj jogosult holtgyek,
kereskedelmi alkalmazottak és magánosoknak $\frac{1}{4}$ —25 évig
terjedő időre heti, havi, $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ és egész évi tőkekamat
törlesztéssel!
KÜLÖNLEGESSÉG: A páris- bécsi enquete értelmében tőke-
sítjük a jövedelmet.

4%! **4%!** **4%!** **4%!**

Jelzálog hitel!

300 koronától feljebb I. és II. és III. helyre földek-
városi-, és vidéki házak, nyaralók, gyárak, fürdő épüle-
tek, malmok, ásványviz és egyéb források és kőbányákra
a becsérték $\frac{3}{4}$ részéig.

Építési hitel!

Építésfélben lévő ingatlanokra 2-3 részletben, oly arány-
ban, a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank és magánadósságok convertálása!

Váltó- és tárcahitel! Viszszámítás és váltócsere
kereskedőknek!

Készítünk tervezeteket különféle újonnan alapítandó
vállalatokról, valamint finanszírozzuk is ezeket. Elvállal-
unk technikai és geológiai véleményezéseket hites szak-
értők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvény-
társasággá való átalakításával.

Előnyösen! Solid alapon és gyorsan eszközöljük mind-
ezen fenti műveleteket elsőrangú belföldi és páris-
londoni intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospektust!
Válaszbélyeg mellékelendő!

MELLER L. EGYED

BUDAPEST, V., KOHÁRY-UTCA 19/B.

DROGERIA

« AZ „ARANY KERESZT”-HEZ ZALAEGERSZEGEN. »
Széchenyi-tér 4. szám, plebánia épület. Az „Arany-Bárány” szállodával szemben

Az idény közeledtével ajánlom valódi chinai és orosz
thea különlegességeimet, különösen a „**Gentry
Thea**” keveréket. Egyenesen Angliából hozatott
valódi és kitűnő **Jamaika, Cuba és Ananas-
rum** féleségeimet. — Francia és magyar Cognacot.
Malaga, Scherry, tokaji és szomorodni gyógy-
boraimat. — Az összes háztartási és fényképészeti
cikkeimet. — Modern francia és angol pipere- és
illatszereimet. — A legfinomabb

! GENTRY kávé keverék !
kilója 3 K 20 f.

D. Horváth Antal.

VIDOR LIPÓT

ZALAEGERSZEG.

Kazinczy-tér. Dr. Keresztury ház.

a „Dürkopp“ kerékpárok egyedüli elárúsítója.

Kedvező fizetési feltételek és jutányos árak mellett ajánl mindenféle rendszerű

varrógépeket.

Magyar, amerikai, angol és német gyártmányok.

Fényképészeti cikkek dus raktára.

Elektrotechnikai cikkek. Házi sürgönyök teljes berendezése jutányos árért. Az ehhez szükséges összes kellékek raktáron vannak.

Leipzig-i harmonikák.

Szentképek dus választékban.

Levélbeli megkeresésre árajánlatot küldök s meghívásra házhöz megyek.

Disznózsir

jutányos áron kapható **Dergáts Gyula** zalaegerszegi hentesnél.

100 kilón felül métermázsánként 85 frt, kisebb mennyiségben kilogrammonként 90 kr., viszonteladásra 300 kgr. hordókban mm. 80 frt.

Kőbányai Polgári Serfőző R. T.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy **Zalaegerszeg és vidéke** részére

Fürst és Társa uraknál **Zalaegerszegen, Rákóczy-u. 21. sz.**

sörfőraktárti létesítettünk, akiknél söreink egy eredeti hordókban, (valamint eredeti gondosan és szakszerűen töltött palackokban) mindenkor friss minőségben kaphatók. Sziveskedjék tehát rendelkezésével nevezett képviselőkhöz fordulni.

Szives figyelmébe ajánljuk, hogy az **1896. évi Ezredéves Országos Kiállítás**on az összes versenyző sörfőzdek közül mi kaptuk a legnagyobb kitüntetést, a „Diszoklevelet“, hasonlóképpen **1900. évben Párisban, 1904. évben Flórenben, 1905. évben Nápolyban és Palermóban, mindenütt a legnagyobb díjjal, a Grand Prix-vel** lettünk kitüntetve: jogosult tehát azon meggyőződésünk, hogy sörforgalmát nagyban emelni fogja azáltal, ha jövőben a mi söreink elárúsításával foglalkozik.

Tisztelettel

Kőbányai Polgári Serfőző Részvénytársaság.
Sörneműek: Polgár-, Király-, Márciusi-, Kiviteli Márciusi-, Szent István-, Kőbányai Barátmaláta-, Dupla Márciusi és Dupla Maláta sör.

A Kőbányai Polgári Sörfőző Részvénytársaság sörét Zalaegerszegen kizárólag a „**Korona**“ szállodában mérik.

Szent István védjegyű Dupla Maláta sörünket, mint kiváló gyógyisort ajánlják: dr. Ángyán, dr. Elischer, dr. Herczel, dr. Kédy, dr. Korányi, dr. Lsufenaur és dr. Liebmán budapesti egyetemi tanár urak; továbbá: dr. Glax tanár ur, cs. és kir. kormánytanácsos Abbázia, dr. Ebers csász. tanácsos ur és dr. Cottelli ur, cs. és kir. fensége József főherceg udvari orvosa, Cirkvenica.

Diszitétek lakásaitokat télen és kertjeiteket tavasszal valódi haarlemi virághagymákkal.

8 koronának (4 hollandiai forint) postatalványon való beküldése után portó és vámmentesen küldünk ez idén is, mint minden évben Magyarországra egy

szokvány gyűjteményt,

vagy 30 db üvegbe való jácintot,
vagy 40 db eserépben tenyészendő jácintot,
vagy 50 db szabadban virító jácintot,
vagy 150 dbból álló, 45 eserépbe ültethető szobában virító jácintot,
vagy egy 250 darabból álló kerti gyűjteményt,
vagy egy 240 dbból álló kertbe és szobába való gyűjteményt.

Mindegyik gyűjtemény remek jácintokból, tulipán, narciss, crocus, scilla, hóvirág stb. fajokból van összeállítva.

Gazdagon illusztrált és művelési utasításokkal ellátott árjegyzék, amelyben a gyűjtemények összeállítása részletesen ismertetve van, ingyen és bérmentve megküldetük.

Huis ter Duin virághagymatelep

Nordwijk (A. G.) Haarlem mellett, Hollandia.

Szülők figyelmébe.

Az iskolák megnyitása alkalmából figyelembe ajánlom dúsan felszerelt raktáramat.

Harisnyák, zsebkendők, kitünők, ingek, fiúk és felnőttek részére, iskolai táskák, cipők stb. nagy választékban kaphatók.

Nyári cikkek az előrehaladt időny miatt **mérsékelt árért.**

Üveg és porcellán áruk nagy raktára.

Ugorkás üvegek. — Legolesőbb kitünők hegedűhurok.

Uti kosarak és börendők.

Legjobb fajta Takarékharisnya a régi olcsó árban.

Dégen-féle Piroleum olaj raktár.

Életnagyságu fénykép bárkinék, mindegyik vásárlási kényszer nélkül, legszebb kivitelben

3 K 50 fillérért.

Szives pártfogást kér

DEUTSCH HERMANN
központi áruháza Zalaegerszeg.

Vadászok figyelmébe!

Ajánlom nagy választékban a legkitünőbb vadászfegyvereket, forgópisztolyokat és elvállalom vadászfegyverek szakszerű javítását, barnítását és beégetéseket.

RAKTÁRON:

Varrógépek, kerékpárok, vadászfegyverek, forgópisztolyok, házicsengők és alkatrészek.

Készítetek mindennemű épület és díszmű lakatos munkákat, sirrácokat, kerítéseket stb.

Tisztelettel:

Horváth Imre.

Ifj. Horváth Jenő Zalaegerszeg, a „Korona“ mellett.

Üzletáthelyezés miatt

és legszebb gyermek harisnyák, cérna kesztyűk, derékfűzők, eső- és napernyők, szivar, dohány és pénztárcák, iskola táskák, pipere cikkek, evőeszközök, kefeáruk és fesük, különféle csipkék, szalagok és himzések, az összes kézimunkák **mélyen leszállított árban** kerülnek eladásra.

Az acetylen világító készüléket a villanyvilágítás bevezetése miatt **olcsón eladom.**

Ismert szolid kiszolgálás! **Utolérhetetlen olcsó árak!**

NOXIN

CZIPÓ CRÉME A LEGJOBB.
FŐRAKTÁR ZALAEGERSEGEN,
D. HORVÁTH ANTAL
UR DROGUERIJÁBAN.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

Kezesség mellett tiszta borból párolt.

Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

CAMIS és STOCK

pároló telepe

FIUME.

Kapható gyógyszerárakban
és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

SATTLER JÓZSEF Nagykanizsán.

Építők figyelmébe!

Ajánlok épületfát, deszkát, lécet, padlót, fazsindelyt, vízhatlan cementet, kátrányt és tetőlemezeket, vasalásokat, festékárukat nagy választékban, versenyképes árak mellett.

Horváth Győző

Zalaegerszeg.

Jó családból való fiú tanulónak fővételik.

2966/k.ü. 1906

A zalaegerszegi kir. ügyésztől.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A felügyeletem alatt álló zalaegerszegi kir. törvényszéki és a hatóságom területén levő tapolczai, sümegi és alsólendvai kir. járásbírósi fogházakban tartóztatottak rendes élelmezésének, valamint a betegek számára orvosi rendelő alapján kiszolgáltató élelmi szereknek 1907 évi január hó 1-től kezdődő 1, esetleg 3 évre leendő együttes biztosítása iránt a zalaegerszegi kir. ügyészség hivatalos helyiségében **1906 szeptember hó 26-án d. e. 9 órakor** zárt ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli tárgyalás fog tartatni.

Miről a vállalkozni kívánók azzal értesítettek, hogy az 1 koronás bélyeggel ellátott és az alábbi kellékeknek megfelelően kiállított és felszerelt zárt írásbeli ajánlataikat a tárgyalás megkezdéséig az alulírt kir. ügyésznél adják be.

Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az írásbeli ajánlatokban számokkal és betűkkel kiírva külön ajánlat teendő:

1. a rendes étadagra nézve 56 dgrmm. kenyérral együtt;

2. külön az 56 dekagrammos kenyér adagra nézve;

3. a betegek részére kiszolgáltató étkekre nézve, mely utóbbi ajánlatnál a számvevőileg megállapított kikiáltási árakhoz viszonyított százalék leengedés mennyisége tüntetendő ki.

A bánatpénz összege 1000 koronában állapítatik meg, mely készpénzben, vagy biztosítékul elfogadható értékpapirokban az ajánlathoz melléklendő, a szóbeli árlejtésen résztvenni kívánók által pedig az árlejtés megkezdése előtt leteendő.

A még le nem bonyolított más hasonló vállalatoknak letétben levő biztosítéka, illetőleg az arra való hivatkozás az előírt bánatpénzt nem pótolhatja.

A piaci árak alapján számvevőileg megállapított kikiáltási ár:

1. a rendes étadagra nézve, beleértve 56 dekagramm kenyéret is 31 fillér.

2. külön 56 dekagramm kenyér adagra nézve 11 fillér.

A beteg étadagok kikiáltási árainról, valamint az árlejtési feltételekről a kir. ügyészség irodájában a hivatalos órák alatt értesülés szereshető, s az árlejtési feltételek ismerete, valamint az, hogy ajánlattevő magát azoknak aláveti, az írásbeli ajánlatokban kifejezetten megemlítendő.

Zalaegerszeg, 1906 évi augusztus 14-én.

Fischer sk., kir. ügyész.

Háztulajdonosok figyelmébe!

Jónás Ferenc kályhászmester Zalaegerszeg, Kálvária-tér 3. szám, előbb Kesseldorfer-féle ház, — ajánlja szép kivitelű agyagkályháit. Készít a legegyszerűbb kályhától a legdíszebb és legújabb rendszerű kandallóig minden szakmába vágó munkát. Javításokat és átalakításokat olcsón teljesít.

Kitűnő munkáról és pontos kiszolgálásról kezeskedik.